

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Р.З. Голобутовський
Ю.М. Тарасенко

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

*Методичні рекомендації
для підготовки до самостійної
та індивідуальної роботи*

Дніпро
2018

УДК 342.95
Г 61

*Схвалено науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
протокол №8 від 17.04.2018 р.*

РЕЦЕНЗЕНТИ: **Костицький В.В.**, професор кафедри теорії права та держави Київського національного університету ім. Т. Шевченка, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік Національної академії правових наук України;

Верба І.О., суддя Дніпропетровського окружного адміністративного суду, кандидат юридичних наук

Голобутовський Р.З., Тарасенко Ю.М.

Г 61 Інформаційне право: Методичні рекомендації для підготовки до самостійної та індивідуальної роботи / Р.З. Голобутовський, Ю.М. Тарасенко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с.

Автори: **Голобутовський Р.З.**, доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;

Тарасенко Ю.М., викладач кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Викладено методичні рекомендації для підготовки до самостійної та індивідуальної роботи з усіх тем відповідно до начального плану з дисципліни «Інформаційне право».

Для студентів та викладачів юридичних закладів вищої освіти.

УДК 342.95

© Автори, 2018
© ДДУВС, 2018

З М І С Т

ВСТУП	4
ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО КУРСУ	6
ТЕМА 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД ТА МІСЦЕ В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ	12
ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНФОРМАЦІЙНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ	19
ТЕМА 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ, ВИДИ	28
ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ	36
ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДРУКОВАНИХ ЗМІ, ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ, ВИДАВНИЧОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ Й ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ	44
ТЕМА 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, РАДІОМОВЛЕННЯ, КІНЕМАТОГРАФІЇ ТА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	54
ТЕМА 7. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ: КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ (ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ) ПРО ОСОБУ; ПРОФЕСІЙНА ТА СЛУЖБОВА ТАЄМНИЦЯ; ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ; БАНКІВСЬКА ТА КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ	62
ТЕМА 8. ЮРИДИЧНІ ДЕЛІКТИ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН	71
ТЕМА 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ. ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ВІРТУАЛЬНОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	78
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ	88
ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ	89
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	95

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни є формування та поглиблення знань у сфері правового забезпечення інформаційної діяльності, формування системи теоретичних та практичних знань щодо інформації та її видів, змісту суб'єктивного права на інформацію як об'єктів інформаційно-правових відносин.

Навчальна мета – ознайомлення студентів зі специфікою «Інформаційного права» як науки та навчальної дисципліни; завдання навчальної дисципліни спрямовується на розгляд предмета, методу та системи інформаційного права; вивчення передумов становлення і особливостей розвитку інформаційного законодавства; дослідження правопорушень у сфері інформаційно-правових відносин; розкриття специфіки, форм і санкцій відповідальності; аналіз міжнародних стандартів інформаційного права.

Розвиваюча мета – формування у студентів таких рис, як самостійність, творчий підхід, креативність при розгляді студентами проблем і завдань, що надаються під час вивчення дисципліни «Інформаційне право».

Виховна – формування у студентів таких рис, як організованість, дисциплінованість під час виконання студентами індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Завдання: спрямовується на ознайомлення студентів зі специфікою навчальної дисципліни «Інформаційне право» як науки та навчальної дисципліни; дослідження специфіки інформаційно-правових відносин, видів інформаційної діяльності, особливостей юридичних деліктів та юридичної відповідальності за порушення інформаційного законодавства тощо..

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

на понятійному рівні:

- поняття, предмет та метод «Інформаційного права»;
- основні етапи становлення й розвитку інформаційного законодавства;
- поняття, ознаки, критерії класифікації та види інформації як об'єкта інформаційно-правових відносин;
- поняття, специфіку, форми і санкції юридичної відповідальності за порушення законодавства про інформацію;
- особливості інформаційної діяльності, її сфери;

на фундаментальному рівні:

- особливості дисципліни, її основні поняття;
- основи інформаційного права як галузі права;
- джерела інформаційного права;

на практично-творчому рівні:

- готувати наукові доповіді та реферати з тем, зазначених в програмі курсу;
- складати схеми з будь-якої теми курсу «Інформаційне право».

Вміти:

на репродуктивному рівні:

– працювати як з нормативними актами внутрішнього законодавства так і з міжнародними актами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України та іншими міжнародними актами, а також тлумачити їх відповідно до конкретних обставин;

на алгоритмічному рівні:

– формувати власну точку зору щодо успішного впровадження пропозицій до інформаційного законодавства;

на евристичному рівні:

– на рівні відтворення правильно оцінювати сутність та зміст конкретних інформаційно-правових явищ (ситуацій), орієнтуватися в чинному інформаційному законодавстві;

на творчому рівні:

– використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати інформаційно-правові явища, формувати наукові пошуки тощо.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО КУРСУ

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 02.08.2018 № 80731-10. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст 1122.
2. Конвенція ООН «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)» від 25.06.1998. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
5. Методичні рекомендації щодо положень про управління (відділи) з питань взаємодії з засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю апаратів центральних і місцевих органів виконавчої влади: Наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 26.03.2003 № 59. *Юридичний вісник України*. 2003. № 32.
6. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України: Указ Президента України від 07.05.2011 № 559/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 37. Ст. 1511.
7. Положення про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації: Наказ Міністерства юстиції України від 21.02.2006 № 12/5. *Офіційний вісник України*. 2007. № 30. Ст. 1235.
8. Положення про державну реєстрацію інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності: Наказ Міністерства юстиції України від 21.02.2006 № 12/5. *Офіційний вісник України*. 2007. № 30. Ст. 1235.
9. Положення про технічний захист інформації в Україні: Указ Президента України від 27.09.1999 № 1229/99. *Офіційний вісник України*. 1999. № 39. Ст. 1934.
10. Про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України: Указ Президента України від 30.06.2011 № 717/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 52. Ст. 2068.
11. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.1995. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 7. Ст. 45.
12. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
13. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1997. № 50. Ст. 302.
14. Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації,

інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1287. *Офіційний вісник України*. 1997. № 47. С. 46.

15. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.

16. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992. *Відомості Верховної Ради України*. № 43. Ст. 362. 16.

17. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 3495-IV.

18. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.

19. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII. *Відомості Верховної Ради*. 1993. № 1. Ст. 1.

20. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 № 852-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 276.

21. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.

22. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 06.07.2018 № z0902-05. *Офіційний вісник України*. 2005. № 34. Ст. 2089.

23. Про затвердження Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 28.12.2011 № 2979. *Офіційний вісник України*. 2012. № 21. Ст. 808.

24. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 № 1296-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 14. Ст. 192.

25. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.

26. Про інформаційні агентства: Закон України від 28.02.1995 року № 74/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 13. Ст. 83.

27. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.

28. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 22. Ст. 114.

29. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 27-28. Ст. 182.

30. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 24. Ст. 168.

31. Про Міжвідомчу комісію з питань інформаційної політики та інфо-

рмаційної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України: Указ Президента України від 22.01.2002 № 63/2002. *Офіційний вісник України*. 2002. № 4. Ст. 132.

32. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 33. Ст. 345.

33. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 15. Ст. 86.

34. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998 № 27-28. Ст. 181.

35. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення: Закон України від 23.09.1997 № 538/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 48. Ст. 296.

36. Про Національну систему конфіденційного зв'язку: Закон України від 10.01.2002 № 2919-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 15. Ст. 103.

37. Про невідкладні заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки України: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 21.03.2008 *Офіційний вісник Президента України*. 2008. № 18. Ст. 570.

38. Про нормативи мінімального забезпечення сіл, селищ та міст кіосками з продажу друкованих засобів масової інформації (преси): Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.09.2009 № 1140-р. *Офіційний вісник України*. 2009. № 75. Ст. 2575.

39. Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 09.04.1999 № 595-ХІV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 22-23. Ст. 199.

40. Про національну безпеку: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VІІІ. *Офіційний вісник України*. 2018. № 55. Ст. 1903.

41. Про радіочастотний ресурс України: Закон України від 01.06.2000 № 1770-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 36. Ст. 298.

42. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 237.

43. Про ратифікацію Статуту і Конвенції Міжнародного союзу електрозв'язку: Закон України від 15.07.1994 № 116/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 33. Ст. 306.

44. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181. 189.

45. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.

46. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.

47. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № № 40-44. Ст. 356.

Основна література:

1. Антоненко С.А., Міщук С.М. Організаційно-правові засади функціонування баз даних нормативно-правової інформації Верховної Ради України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2011. № 3(6). С. 164-168.
2. Бачило І. Інформаційне право як запорука інноваційного розвитку нації. *Право України*. 2012. № 1. С. 12-14.
3. Бек М. Право на інформаційне самовизначення. *Юридичний журнал*. 2012. № 3. С. 81-87.
4. Беляков К. Інформатизація організаційно-правової сфери суспільної діяльності. *Право України*. 2005. № 6. С. 88-92.
5. Брижко В.М. Основи систематизації інформаційного законодавства: теоретичні та правові засади: монографія. Київ: ТОВ «ПанТот», 2012. 304 с.
6. Бурило Ю.П. Організаційно-правові питання державного управління в інформаційній сфері: дис... канд. юрид. наук. Київ. 2008. 222 с.
7. Виноградова Г.В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні: навч. посіб. Київ: Юстініан, 2006. 176 с.
8. Гелич Ю.О. Перспективи розвитку правового статусу суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 1. С. 126-130.
9. Гладківська О.В. Забезпечення доступу до інформації та її захисту: термінологічний аспект. *Інформація і право*. 2013. № 2(8)/2013. С. 17-25.
10. Голубовська В.С. Законотворча діяльність в умовах розвитку інформаційного суспільства. *Правова інформатика*. 2013. № 4(40). С. 29-34.
11. Демкова М. Інформаційне право: стан та перспективи розвитку в Україні. *Юридична газета*. 2012. № 17. С. 34-35.
12. Дімчогло М. Консолідація конституційних положень щодо інформаційних правовідносин у законодавстві. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 6. С. 39-42.
13. Дімчогло М. Основи теорії консолідації інформаційного законодавства. *Право України*. 2003. № 5. С. 124-127.
14. Задорожня Л. До питання огляду законодавства в інформаційній сфері. *Правова інформатика*. 2004. № 3. С. 18-23.
15. Калюжний Р.А. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії і практики: монографія. Київ: АДПС України, 2002. 296 с.
16. Коваленко Л.П. Теоретичні проблеми розвитку інформаційного права України: монографія. Харків: Право, 2012. 248 с.
17. Конах В.К. Реформування системи державного управління інфор-

маційною сферою як передумова ефективного забезпечення інформаційно-психологічної безпеки України. Гілея: збірник наукових праць. 2011. № 53. С. 467-471.

18. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 384 с.

19. Кормич Б.А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К, 2011. 334 с.

20. Костецька Т.А. Інформаційне право України: навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2009. 169 с.

21. Кохановська О. Теоретичні проблеми цивільно-правового регулювання інформаційних відносин в Україні. *Право України*. 2004. № 2. С. 105-107.

22. Кукіна З. Правове регулювання діяльності засобів масової інформації в Європейському Союзі. *Юридична Україна*. 2012. № 7. С. 81-85.

23. Кушакова-Костицька Н. Від свободи слова до інформаційного суспільства. *Право України*. 2004. № 7. С. 129-133.

24. Лащенко Н. Необхідність прийняття інформаційного кодексу України. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 6. С. 43-45.

25. Магновський І. Формування внутрішнього права в умовах інтеграційних правових процесів сучасності. *Право України*. 2005. № 3. С. 118-121.

26. Максимова С. Міжнародно-правове регулювання інформаційних відносин. *Юридичний журнал*. 2012. № 1. С. 67-85.

27. Маруженко О.П. Інформаційне забезпечення законотворчого процесу в Україні: дис... канд. юрид. наук. Київ. 2009. 233 с.

28. Марущак А.І. Інформаційне право України: підручник. Київ: Дакор, 2011. 456 с.

29. Марущак А.І. Інформаційне право. Доступ до інформації: навч. посіб. Київ: КНТ, 2007. 532 с.

30. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2008. 342 с.

31. Мезенцева Н.Б. До питання нормативно-правового регулювання взаємовідносин у кіберпросторі в контексті підтримання безпеки України в інформаційній сфері. *Наука і оборона*. 2012. № 1. С. 29-33.

32. Нечипорук Ю. Суб'єктний та об'єктний склад інформаційних правовідносин. *Юридична Україна*. 2012. № 6. С. 39-44.

33. Оніщенко Н. Проблеми протидії правопорушенням в інформаційній сфері: реалії та перспективи. *Віче*. 2012. № 11. С. 33-36.

34. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 663 с.

35. Северин В.А. Правовое регулирование информационных отношений. *Вестник Московского ун-та*. Сер. 11. Право. 2000. № 5. С. 21-36.

36. Селезньова О. Інформаційне законодавство України: перспектива кодифікації. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 5. С. 37-40.

37. Синєокий О.В. Високотехнологічне інформаційне право України: навч. посіб. Харків: Право, 2010. 360 с.

38. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д. Основи інформаційного права України: навч. посіб. / за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного, П.В. Мельника. Київ: Знання, 2004. 274 с.

39. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д., Гриценко В.В. Основи інформаційного права України: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 414 с.

Інтернет-ресурси:

<http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України;

<http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України;

<http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал Кабінету міністрів України;

<http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України";

<http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;

<http://www.scourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховного Суду України;

<http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;

<http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України;

<https://dmsu.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної міграційної служби України.

ТЕМА 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД ТА МІСЦЕ В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ.

Підготувати презентації:

1. Поняття, зміст та сутність інформаційного права.
2. Історія розвитку інформаційного права.
3. Концептуальні підходи щодо формування змісту інформаційного права.
4. Інформаційна цивілізація: позитивні та негативні сторони.
5. Поняття, сутність та співвідношення категорій «інформаційне суспільство», «кіберцивілізація», «комп'ютеризація» та «інформатизація».
6. Взаємозв'язок інформатики та права.

Скласти схеми:

- ✓ Методи інформаційного права.
- ✓ Система інформаційного права.
- ✓ Завдання інформаційного права.
- ✓ Нормативно-правова база функціонування інформаційного права.
- ✓ Зв'язок інформаційного права з іншими галузями права.
- ✓ Функції інформаційного права.
- ✓ Принципи (загальні засади) інформаційного права.
- ✓ Структура інформаційного права.

Тематика рефератів:

- *«Актуальність вивчення інформаційного права в сучасних умовах глобалізації».*
- *«Предмет, об'єкт та структура інформаційного права як галузі права».*
- *«Основні цілі та функції інформаційного права».*
- *«Теоретико-методологічні засади та концептуальні підходи до визначення інформаційного права»*
- *«Термінологічно-понятійний інструмент інформаційного права як галузі права»*

Вирішіть тестові завдання:

1. Комплексна галузь права, яка регулює відносини в інформаційній сфері суспільства:

- а) інформаційне право;
- б) цивільне право;
- в) адміністративне право;
- г) кримінальне право;

д) господарське право.

2. Інформаційне право в суб'єктивному значенні це:

а) врегульований нормативними актами комплекс суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;

б) комплекс прав і обов'язків суб'єктів суспільних відносин щодо інформації;

в) відносно автономна інституція правової науки щодо дослідження проблем суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;

г) комплекс знань, що подаються для вивчення теорії і практики регулювання суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;

д) комплекс прав і обов'язків суб'єктів суспільних відносин щодо розповсюдження інформації.

3. Об'єктом правового регулювання в інформаційному праві є:

а) суспільні інформаційні відносини;

б) інформаційні відносини;

в) суспільні відносини;

г) суспільні правовідносини;

д) правове регулювання.

4. Предмет інформаційного права це:

а) інформаційна діяльність;

б) інформаційні технології;

в) інформація і інформаційні відносини;

г) інформаційний процес;

д) інформаційний ресурс.

5. Системне комплексне застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, трудового та кримінального права та застосування методів приватно-правового регулювання це:

а) методи правового регулювання в галузі інформації;

б) джерела інформаційного права;

в) предмет інформаційного права;

г) система інформаційного права;

д) об'єкти інформаційного права.

6. Провідним методом інформаційного права є:

а) спеціальний метод;

б) загально науковий метод;

в) метод комплексного застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального, трудового права;

г) пізнавальний метод;

д) метод системного аналізу.

7. Основні початкові положення, ідеї що визначають суть і зміст галузі інформаційного права це:

- а) принципи інформаційного права;
- б) предмет інформаційного права;
- в) методологія інформаційного права;
- г) методи інформаційного права;
- д) методика інформаційного права.

8. Всі принципи інформаційного права поділяються на:

- а) загальноправові і особливі;
- б) загальні і особливі;
- в) загальні і спеціальні;
- г) загальноправові і спеціальні;
- д) загальні і наукові.

9. Що слід віднести до загальних принципів інформаційного права:

- а) свобода доступу до інформації, вільний вираз думок і переконань, забезпечення інформаційної безпеки;
- б) принцип рівності громадян перед законом, захист авторських прав;
- в) принцип недопущення цензури;
- г) принцип ліцензування телерадіомовної діяльності;
- д) принцип законності.

10. Що слід віднести до спеціальних принципів інформаційного права:

- а) принцип захисту авторських і суміжних прав;
- б) принцип віддзеркалення інтересів всіх верств і категорій радіослухачів та телеглядачів;
- в) принцип єдиного глобального характеру мережі, принцип точного дотримання правил користування мережою;
- г) принцип пріоритету повідомлень інформації;
- д) принцип забезпечення безпеки.

11. Сукупність законів та інших нормативно-правових актів, за допомогою яких держава встановлює, змінює чи припиняє дію інформаційно-правових норм це:

- а) джерело інформаційного права;
- б) система інформаційного права;
- в) предмет інформаційного права;
- г) методологія інформаційного права;
- д) принципи інформаційного права.

12. Система джерел інформаційного права представлена:

- а) рішеннями міжнародних організацій;
- б) міжнародним договором і національними актами права;
- в) національним законодавством і актами міжнародного права;
- г) рішеннями міжнародних судів;
- д) рішеннями національних судів.

13. Оберіть з представлених джерел міжнародний акт, що відноситься до системи джерел інформаційного права:

- а) рішення міжнародних міждержавних організацій з питань, що стосуються інформаційної сфери;
- б) законодавчі акти України;
- в) міжнародний договір про надання послуг;
- г) рішення Конституційного суду України, що тлумачать відповідні норми Конституції і законодавства;
- д) накази, інструкції, постанови.

14. Оберіть з представлених джерел національний акт, що відноситься до системи джерел інформаційного права:

- а) міжнародний договір;
- б) рішення Європейського суду з прав людини;
- в) законодавчі акти України з питань регулювання інформаційних відносин;
- г) рішення загальних судів;
- д) міжнародний пакт.

15. Інформаційне право має таку структуру:

- а) загальну і особливу;
- б) спеціальну і особливу;
- в) загальну і спеціальну;
- г) змішану і спеціальну;
- д) змішану і особливу.

16. Що визначає загальна частина інформаційного права:

- а) теоретичне визначення в основах системи правового регулювання соціальних інформаційних відносин;
- б) інститути, в межах яких реалізуються основні права та обов'язки суб'єктів інформаційних правовідносин;
- в) універсальні інститути, що об'єднують близькі за змістом правові норми, що визначають питання інформаційних правовідносин;
- г) визначення інформаційного права, його зв'язок з іншими інститутами і галузями права;
- д) особливості здійснення рекламної діяльності, роботи ЗМІ, кінематографії тощо.

17. *Визначте інститути що належать до загальної частини інформаційного права:*

- а) інститут правового режиму інформації;
- б) інститут мережі Інтернет;
- в) інститут вільної преси;
- г) інститут електронних засобів масової інформації;
- д) інститут охорони державної таємниці.

18. *Особлива частина інформаційного права визначає:*

- а) визначення інформаційного права, його зв'язок з іншими інститутами і галузями права;
- б) теоретичне визначення в основах системи правового регулювання соціальних інформаційних відносин;
- в) інститути, в межах яких реалізуються основні права та обов'язки суб'єктів інформаційних правовідносин;
- г) універсальні інститути, що об'єднують близькі за змістом правові норми, що визначають питання інформаційних правовідносин;
- д) загальні засади інформаційного права.

19. *Що відносять до інститутів особливої частини інформаційного права:*

- а) інститут мережі Інтернет;
- б) загальні поняття і принципи інформаційного права;
- в) інститут інформаційної безпеки;
- г) предмет, метод, класифікація інформації;
- д) інститут методології інформаційного права.

20. *Яке місце посідає інформаційне право в юридичній науці:*

- а) є комплексною галуззю права, що переплітається з іншими галузями права;
- б) є провідною галуззю права;
- в) є міжгалузевою комплексною дисципліною;
- г) є комплексною дисципліною;
- д) є наукою.

21. *Що є об'єктом досліджень інформаційного права:*

- а) суспільні відносини;
- б) право;
- в) інформація;
- г) інформаційне суспільство;
- д) інформаційна діяльність органів державної влади.

22. *Визначте предмет досліджень інформаційного права як міжгалузєвої комплексної дисципліни:*

- а) інформаційні правовідносини;
- б) право;
- в) інформація;
- г) суспільні відносини;
- д) ЗМІ.

23. *Які науки впливають на розвиток інформаційного права як науки:*

- а) конституційне право;
- б) земельне право;
- в) житлове право;
- г) митне право;
- д) європейське анти дискримінаційне право.

24. *Вкажіть міжгалузєві комплексні інститути права з якими переплітається інформаційне право:*

- а) речові права на чуже майно;
- б) зобов'язальне право та його основні положення;
- в) право власності та його складові: інтелектуальне право, патентне право на інтелектуальну і промислову власність, авторське право;
- г) спадкове право та загальні положення про спадкове право;
- д) кримінальне правопорушення, кримінальне провадження, вирок.

25. *Визначить функції інформаційного права:*

- а) захисна;
- б) пізнавальна;
- в) оцінювальна;
- г) правового регулювання;
- д) синтезуюча.

26. *Інформаційне право як наука, виникло на стику двох наук:*

- а) психологія і право;
- б) філософія і право;
- в) інформатика і право;
- г) соціологія і право;
- д) право інтелектуальної власності і право.

27. *Визначить поняття: будь-які відомості, данні, знання, таємниці тощо це:*

- а) інформація;
- б) інформаційне право;
- в) інформаційна діяльність;

- г) таємна інформація;
- д) державна таємниця.

28. *Визначить поняття: сукупність нормативно-правових актів, в яких закріплено інформаційне право це:*

- а) інформаційне законодавство;
- б) адміністративне законодавство;
- в) конституційне законодавство;
- г) кримінальне законодавство;
- д) господарське законодавство.

29. *Який із наведених законів України є джерелом інформаційного права:*

- а) Закон України «Про нотаріат»;
- б) Закон України «Про авторське право та суміжні права»;
- в) Закон України «Про інформацію»;
- г) Закон України «Про захист прав споживачів»;
- д) Закон України «Про Національну поліцію».

30. *Визначить правильну дату коли було прийнято Закон України «Про інформацію»:*

- а) 02 жовтня 1992 року;
- б) 25 березня 1992 року;
- в) 14 червня 1992 року;
- г) 02 жовтня 1993 року;
- д) 05 жовтня 2015 року.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Баранов О.А. Українське інформаційне право на початку ХХІ століття. Інформатизація та відкритість влади як засоби демократизації суспільства. Київ: Либідь, 2003. 304 с.
2. Бачило І. Інформаційне право як запорука інноваційного розвитку нації. *Право України*. 2012. № 1. С. 12-14.
3. Бек М. Право на інформаційне самовизначення. *Юридичний журнал*. 2012. № 3. С. 81-87.
4. Беляков К. Інформатизація організаційно-правової сфери суспільної діяльності. *Право України*. 2005. № 6. С. 88-92.
5. Брыжко В.М. Е-будущее и информационное право. Київ: Юрид. книга, 2002. 491 с.
6. Гелич Ю.О. Перспективи розвитку правового статусу суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 1. С. 126-130.
7. Демкова М. Інформаційне право: стан та перспективи розвитку в

Україні. *Юридична газета*. 2012. № 17. С. 34-35.

8. Іванов В.Ф. Інформаційне законодавство: український та зарубіжний досвід. Київ: ПЦ «Фоліант», 1999. 305 с.

9. Коваленко Л.П. Система інформаційного права. URL: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:TO3QG9b9V0wJ:https://cyberleninka.ru/article/n/sistema-informatsionnogo-prava.pdf+&cd=7&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-ab>

10. Кормич Б.А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К, 2011. 334 с.

11. Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: навч. посіб. Київ: КНТ, 2007. 532 с.

12. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2008. 342 с.

13. Новицький А.М. Місце ІТ-права в загальній системі інформаційного права. URL: <http://aphd.ua/publication-179/>

14. Селезньова О.М. Онтологічно-теоретичні засади науки інформаційного права. *Держава і право*. 2014. № 66. С. 98-105.

15. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д., Гриценко В.В. Основи інформаційного права України: навч. посіб. Київ: Знання, 2004. 274 с.

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНФОРМАЦІЙНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Підготувати презентації:

1. Теорія інформації щодо розуміння суспільних відносин та її основні положення.

2. Соціальні аспекти інформаційних відносин: психологічний, економічний, правовий, управлінський, кібернетичний.

3. Поняття, сутність, зміст інформаційних правовідносин. Класифікація інформаційних правовідносин, їх види.

4. Аспекти інформаційних правовідносин щодо провідних галузей права: конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального.

Скласти схеми:

- ✓ Складові інформаційної культури.
- ✓ Сутність інформатизації. Сфера дії ІТ-права.
- ✓ Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні.
- ✓ Інформаційні війни.
- ✓ Основи інформаційної культури юриста.

Тематика рефератів:

- «Інформаційна цивілізація».
- «Процеси інформатизації у сучасному світі».
- «Роль та призначення ІТ-права».
- «Характеристика структури ІТ-права та Інформаційного права»
- «Показники міграції»
- «Інформаційний кодекс: «за» та «проти».
- «Джерела інформаційного права».

Вирішіть тестові завдання:

1. Закон України «Про інформацію» регулює:

- а) правові відносини, пов'язанні із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на втручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних;
- б) порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень;
- в) відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації;
- г) загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації;
- д) загальні засади формування, виконання та коригування інформатизації.

2. Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», визначте, яка інформація має відкритий доступ:

- а) будь яка інформація, крім тієї що віднесена Законом до інформації з обмеженим доступом;
- б) службова інформація;
- в) таємна інформація;
- г) конфіденційна інформація;
- д) державна таємниця.

3. Порушення законодавства України про інформацію тягне за собою:

- а) застосування до особи позбавлення волі на певний строк;
- б) застосування до особи обмеження волі на певний строк;
- в) застосування до особи дисциплінарної відповідальності;
- г) застосування до особи державного примусу;
- д) застосування до особи штрафних санкцій.

4. В якому році було прийнято Закон України «Про Національну програму інформатизації»:

- а) 04 лютого 1998 року;

- б) 04 лютого 2012 року;
- в) 02 грудня 2012 року;
- г) 02 грудня 1998 року;
- д) 02 січня 1999 року.

5. Визначить на що спрямована Національна програма інформатизації:

- а) на вирішення завдань щодо гарантування інформаційної безпеки держави, запобігання поширення інформації, розповсюдження якої заборонено законодавством;
- б) на забезпечення конституційних прав людини і громадянина на вільне збирання, зберігання, використання та поширення інформації;
- в) на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України;
- г) на створення у найкоротший термін належних економічних, правових, технічних та інших умов для забезпечення широкого доступу до Інтернету;
- д) на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань.

6. Визначте поняття: «Інформатизація», відповідно до Закону України «Про концепцію Національної програми інформатизації»:

- а) Це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані інформаційних потреб;
- б) це дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами;
- в) це документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувача;
- г) це сукупність документів у інформаційних системах;
- д) це правове регулювання інформації.

7. Першим національним нормативно-правовим документом, який стосувався безпосередньо питань Інтернету був:

- а) Закон України «Про телекомунікації»;
- б) Закон України «Про доступ до публічної інформації»
- в) Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;
- г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;
- д) Закон України «Про звернення громадян».

8. В якому році було видано Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»:

- а) 31 липня 2000 року;

- б) 31 червня 2000 року;
- в) 31 серпня 2000 року;
- г) 31 вересня 2000 року.

9. Дайте визначення поняття: *Міжнародна інформація* – це:

- а) це відомості про об'єкти та явища навколишньої дійсності, про їхні параметри, властивості та стан, які знижують ступень невизначеності та неповноти знання про ці об'єкти та явища;
- б) це дані, що використовуються для отримання нових знань чи прийняття рішень;
- в) це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища у міжнародному співтоваристві (міжнародному інформаційному просторі), зафіксовані на матеріальних носіях з реквізитами, які дозволяють ідентифікувати ці відомості;
- г) це цілеспрямовані знання про об'єкти, представлені в різноманітних моделях;
- д) це цілеспрямовані знання про суб'єкти, представлені в різноманітних моделях.

10. Який національний нормативно правовий акт регулює положення міжнародної інформації діяльності:

- а) Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;
- б) Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- в) Закон України «Про інформацію»;
- г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;
- д) Закон України «Про звернення громадян».

11. Продовжіть речення: *Інформаційні правовідносини* – це врегульовані інформаційно-правовими нормами інформаційні суспільні відносини...

- а) щодо інформації;
- б) сторони яких виступають носіями прав і обов'язків, встановлених гарантованих інформаційно-правовими нормами;
- в) сторони яких виступають носіями прав і обов'язків щодо інформації;
- г) сторони яких виступають носіями прав щодо інформації;
- д) немає правильної відповіді.

12. Визначте основні принципи інформаційних правовідносин:

- а) право на інформацію, доступність, об'єктивність, повнота інформації, законність обігу інформації;
- б) право на інформацію, законність обігу інформації;
- в) право на інформацію, законність її одержання;

- г) право на інформацію, законність її зберігання та обробки;
- д) немає правильної відповіді.

13. Одним із принципів інформаційних відносин є:

- а) забезпечення надходження даних;
- б) законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації;
- в) застосування статистичних методів систематизації та обробки інформації;
- г) забезпечення порівнянності даних у часі і просторі;
- д) інформаційна експертиза.

14. Інформаційна діяльність – це:

- а) процес забезпечення обігу інформації;
- б) сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб держави;
- в) сукупність дій, спрямованих на забезпечення функціонування інформаційної сфери;
- г) процес забезпечення інформаційної безпеки;
- д) немає правильної відповіді.

15. Напрямами інформаційної діяльності є:

- а) політичні, економічні, екологічні, науково-технічні;
- б) політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні, науково-технічні, міжнародні;
- в) політичні, економічні, соціальні, екологічні, науково-технічні;
- г) політичні, економічні, екологічні;
- д) немає правильної відповіді.

16. Визначте основні види інформаційної діяльності:

- а) одержання, поширення, збереження інформації;
- б) одержання, використання, збереження інформації;
- в) одержання, використання, поширення, збереження інформації;
- г) одержання та захист інформації;
- д) немає правильної відповіді.

17. Збирання інформації – це:

- а). набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- б) набуття інформації громадянами, юридичною особою або державою;
  - в) набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) накопичення документованої або публічно оголошеної інформації

громадянами, юридичною особою;

д) придбання документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою.

18. Зберігання інформації – це:

- а) забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв;
- б) забезпечення належного стану інформації;
- в) забезпечення її матеріальних носіїв;
- г) накопичення інформації;
- д) придбання інформації.

19. Використання інформації це:

- а) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави;
- б) задоволення інформаційних потреб юридичних осіб і держави;
- в) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб;
- г) задоволення інформаційних потреб громадян;
- д) немає правильної відповіді.

20. Поширення інформації – це:

- а) розповсюдження, обнародування, реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- б) реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- в) розповсюдження у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) обнародування у встановленому законом порядку публічно оголошеної інформації;
- д) немає правильної відповіді.

21. Інформаційна діяльність як складова інформаційних відносин може здійснюватися за такими напрямками:

- а) виробничими;
- б) духовними, міжнародними;
- в) експертними;
- г) науково-технічними;
- д) міжнародними.

22. Які з перелічених нижче функцій не належать до інформаційної діяльності:

- а) оприлюднення інформації на загальних зборах колективу;
- б) висвітлення інформації в засобах масової інформації;
- в) розробка програми аналізу статистичних даних;

- г) одержання необхідних даних в державних статистичних органах;
- д) немає правильної відповіді.

23. Інформаційне моделювання полягає:

- а) у розробці конструктивних, параметричних, методологічних моделей можливого вирішення проблем;
- б) у оцінці науково-технічної ситуації;
- в) у прогнозуванні соціально-економічних явищ і процесів;
- г) у побудові рівняння регресії;
- д) у виявленні резервів підвищення ефективності виробництва.

24. Перевірка достовірності інформації за допомогою порівняння отриманих результатів з інформаційними даними це:

- а) аудит;
- б) контроль і ревізія;
- в) інформаційна експертиза;
- г) функція бухгалтерського обліку;
- д) немає правильної відповіді.

25. Інформаційне забезпечення економічного аналізу це:

- а) розробка інструментарію для проведення монографічного обстеження підприємства;
- б) складання стратегічного плану розвитку підприємства;
- в) визначення інформаційних джерел;
- г) формування бази даних, засобів інформації;
- д) визначення методів аналізу, необхідних для дослідження господарської діяльності та прийняття управлінських рішень.

26. Дані в інформаційному аналізі можуть бути представлені у таких формах:

- а) паперові, числові, накреслені, описові, рисовані;
- б) накреслені, описові, рисовані, схематичні, електронні;
- в) логічні, накреслені, описові, середні, рисовані;
- г) абстрактні, прогнозні, числові, накреслені описові;
- д) числові, накреслені, описові, рисовані, схематичні.

27. Інформація (законодавче визначення) – це:

- а) відомості про оточуючий світ;
- б) документовані відомості про події, що відбуваються у навколишньому середовищі;
- в) будь-які дані чи відомості про події та явища, збережені на матеріальних носіях, у тому числі – в електронному вигляді;
- г) відомості про що-небудь;

д) немає правильної відповіді.

28. *Визначте властивості інформації:*

а) системність, селективність, якість, універсальність, масовість, спадкоємність;

б) субстанціональна несамостійність, невичерпність, трансформувемість, масовість, здатність до обмеження, системність;

в) фізична невідчужуваність, відокремленість, двоєдність, тиражованість, організаційної форми, екземплярність;

г) відокремленість, двоєдність, тиражованість;

д) немає правильної відповіді.

29. *Види інформації, як об'єкта інформаційних відносин:*

а) статистична, масова, соціальна, законодавча, довідково-енциклопедична;

б) статистична, масова, правова, інформація про діяльність державних органів влади;

в) правова, інформація про діяльність державних органів влади;

г) статистична, масова, інформація про діяльність державних органів влади, права, персональні дані, довідково-енциклопедична, соціологічна, адміністративна;

д) немає правильної відповіді.

30. *В якому законі в Україні визначені загальні правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації:*

а) у статуті підприємства;

б) у Конституції України;

в) у Законі України «Про зайнятість»;

г) у бізнес-плані підприємства;

д) у Законі України «Про інформацію».

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Абакумов В.М. Суб'єкти інформаційних війн: поняття та види. *Форум права*. 2009. № 2. С. 6-12.

2. Абякимов Е.Е. Сутність та правові засади інформаційного суспільства. *Держава і право: Зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки*. Київ. 2008. Вип. 42. С. 763-769.

3. Бачило І. Інформаційне право як запорука інноваційного розвитку нації. *Право України*. 2012. № 1. С. 12-14.

4. Бебик В.М. Глобальне інформаційне суспільство: поняття, структура, комунікації. *Інформація і право*. 2011. № 1. С. 42-49.

5. Бек М. Право на інформаційне самовизначення. *Юридичний журнал*. 2012. № 3. С. 81-87.

6. Беляков К. Інформатизація організаційно-правової сфери суспільної діяльності. *Право України*. 2005. № 6. С. 88-92.
7. Бучин М., Курус Ю. Інформаційна війна Росії проти України: особливості та механізми протидії. Національний університет Львівська політехніка. 2018. № 1. С. 56-62.
8. Вакарюк Л. Основні підходи до розуміння поняття «Інформаційні права людини». Підприємництво, господарство і право. 2018. № 2. С. 155-159.
9. Гелич Ю.О. Перспективи розвитку правового статусу суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 1. С. 126-130.
10. Грузіна І.А. Соціальне життя суспільства в умовах інформатизації. Соціально-економічні проблеми державного управління. 2014. № 1 (67). С. 10-14.
11. Демкова М. Інформаційне право: стан та перспективи розвитку в Україні. *Юридична газета*. 2012. № 17. С. 34-35.
12. Дубов Д.В., Ожеван М.А., Гнатюк С.Л. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості. Київ: НІСД, 2010. 29 с.
13. Іванченко Ю.М. Сутність, головні напрями та способи інформаційної політики в Україні. URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej2/txts/philo/05ijmipu.pdf>
14. Колодюк А. Інформаційне Суспільство. Шлях України. Київ: Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. 309 с.
15. Кормич Б.А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К, 2011. 334 с.
16. Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: навч. посіб. Київ: КНТ, 2007. 532 с.
17. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Скіф», 2008. 342 с.
18. Остапйовська І. Вплив інформатизації суспільства на освіту. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського*. 2016. № 1 (52). С. 291-294.
19. Петрухно Ю.Є. Інформаційне суспільство: поняття, основні складові, загальна характеристика. *Вісник ОНУ*. Сер.: Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. 2014. Т. 19, вип. 1. С. 127-132.
20. Ромащенко В.А. Правове регулювання інформаційного суспільства в Україні: загальнотеоретичне дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2018. 26 с.
21. Федорів Т.В. Державна інформаційна політика в Україні в умовах розвитку інформаційного суспільства: навч.-метод. матеріали. Київ: НАДУ. 2013. 36 с.
22. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д., Гриценко В.В. Основи інформаційного права України: навч. посіб. Київ: Знання, 2004. 274 с.

ТЕМА 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ, ВИДИ

Підготувати презентації:

1. Принципи інформаційних правовідносин. Мова інформаційних правовідносин.
2. Учасники (суб'єкти) інформаційних правовідносин, їх класифікація.
3. Види суб'єктів інформаційних правовідносин за правовим статусом.
4. Види суб'єктів інформаційних правовідносин щодо суспільної організації: приватні (фізичні) особи як суб'єкти інформаційного права; суспільні формування (громадські організації) як суб'єкти інформаційного права; приватні юридичні особи (юридичні особи, засоби масової інформації, органи місцевого самоврядування) як суб'єкти інформаційного права; держава та її органи як суб'єкт інформаційного права.

Скласти схеми:

- ✓ Зміст інформаційних правовідносин.
- ✓ Об'єкти інформаційних правовідносин.
- ✓ Ознаки інформації.
- ✓ Види інформації.
- ✓ Інформація як об'єкт права власності.

Тематика рефератів:

- *«Податкові пільги для суб'єктів індустрії програмної продукції».*
- *«Інформаційні правовідносини».*
- *«Предмет і об'єкти інформаційних правовідносин».*
- *«Суб'єкти інформаційних правовідносин»*

Вирішіть тестові завдання:

1. Вставте словосполучення: *первісно під інформацією розуміли....., які передаються людьми усним, письмовим або іншим способом за допомогою технічних засобів та умовних сигналів:*

- а) засоби праці;
- б) відомості;
- в) інформаційні джерела;
- г) документи;
- д) знання.

2. *Інформаційний продукт це:*

- а) документована інформація, яка підготовлена і призначена для задо-

волення потреб користувачів;

- б) документована інформація, що створена органами державної влади;
- в) документована інформація, що створена органами місцевого самоврядування;
- г) інформація, що створена ЗМІ;
- д) немає правильної відповіді.

3. Джерелами інформації є передбачені або встановлені законом носії інформації:

а) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію, повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи.

б) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію;

в) повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи.

г) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію, повідомлення засобів масової інформації;

д) немає правильної відповіді.

4. Процес переробки даних в корисну інформацію включає такі три стадії відбору:

а) фізичну, семантичну, прагматичну;

б) фізичну, аналітичну, прагматичну;

в) дослідницьку, семантичну, прагматичну;

г) творчу, семантичну, прагматичну;

д) немає правильної відповіді.

5. Прагматична стадія – це стадія, на якій оцінюється:

а) достовірність даних;

б) повнота та узгодженість інформації;

в) потреба в аналітиках;

г) потреба в науково обґрунтованих методиках аналізу;

д) корисність даних і потреба в них.

6. На рівні підприємства економічна інформація є сукупністю відомостей, даних про:

а) податкову систему країни;

б) законодавчу базу бухгалтерського обліку і звітності;

в) результати роботи відділків, бригад, служби постачання і збуту підприємства;

г) результати роботи відділків, бригад, служби постачання і збуту підприємства;

д) результати роботи бухгалтерії і планового відділу підприємства; рівень виконання філією підприємства планового завдання з реалізації продукції; результати роботи бухгалтерії і планового відділу підприємства.

7. Законом України «Про інформацію» до якості інформації висуваються такі вимоги:

- а) корисність, доречність, достовірність; надійність, зрозумілість; порівнянність і стабільність;
- б) простота, державний підхід, економічність;
- в) надійність, зрозумілість;
- г) порівнянність і стабільність;
- д) ефективність, відповідність міжнародним стандартам, багатоплановість.

8. При прийнятті підприємством рішення про розширення обсягів виробництва і реалізації шкільної форми яка інформація суттєва:

- а) попит на цю продукцію на ринку; відповідність форми моді; кількість дітей дошкільного віку в місті, районі; купівельна спроможність населення;
- б) кількість студентів у місті, районі;
- в) відповідність форми моді;
- г) кількість дітей дошкільного віку в місті, районі;
- д) купівельна спроможність населення.

9. За ступенем обробки інформація для економічного аналізу поділяється:

- а) на просту, складну, середню;
- б) факторну, планову, виробничу;
- в) детальну й узагальнену;
- г) первинну, проміжну, результативну;
- д) немає правильної відповіді.

10. До якого виду належить інформація про фінансовий стан підприємства за обсягом відомостей, необхідних для управління:

- а) комплексна;
- б) тематична;
- в) адміністративна;
- г) господарська;
- д) управлінська.

11. До зовнішньої належить інформація про:

- а) чисельність звільнених з підприємства працівників;
- б) кількість безробітних в районі; курс іноземної валюти; ставку опода-

ткування прибутку підприємства.

- в) середній рівень продуктивності праці на підприємстві;
- г) курс іноземної валюти;
- д) ставку оподаткування прибутку підприємства.

12. Оберіть, яка з перелічених нижче видів інформації належить до проміжної:

- а) рентабельність виробництва молока; собівартість одного тонно-кілометра; коефіцієнт плинності робочої сили.
- б) кількість перевезених пасажирів;
- в) собівартість одного тонно-кілометра;
- г) кількість пошитих за зміну костюмів;
- д) коефіцієнт плинності робочої сили.

13. Яка інформація при проведенні економічного аналізу продуктивності праці робітників на підприємстві є безкорисною:

- а) про середньоспискову чисельність робітників;
- б) обсяг виробленої ними продукції;
- в) тривалість внутрішньозмінних простоїв, обладнання;
- г) участь робітників у робочий час у страйках;
- д) немає правильної відповіді.

14. Автоматизовані інформаційні системи – це системи для:

- а) обробки, передачі інформації;
- б) пошуку, збирання інформації;
- в) зберігання, накопичення інформації;
- г) всі відповіді правильні;
- д) немає правильної відповіді.

15. Масова інформація – це:

- а) публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація;
- б) періодичні друковані видання;
- в) публічно оприлюднена інформація;
- г) інформація про вагу різноманітних тіл;
- д) немає правильної відповіді.

16. Аудіовізуальна інформація – це:

- а) зорова інформація, що супроводжується звуком;
- б) радіомовлення;
- в) телебачення;
- г) інтернет;
- д) немає правильної відповіді.

17. Загальне поняття масової інформації та її засобів відображено у Законі України:

- а) «Про інформацію»;
- б) «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»;
- в) «Про телебачення і радіомовлення»;
- г) «Про Інтернет»;
- д) «Про звернення громадян».

18. Конфіденційна інформація – це відомості, які:

- а) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов;
- б) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;
- в) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні приватних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов;
- г) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих юридичних осіб;
- д) немає правильної відповіді.

19. До таємної інформації належить інформація, що:

- а) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;
- б) містить відомості, які становлять державну та іншу передбачену законом таємницю, розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству і державі;
- в) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні органів державної влади і поширюються відповідно законодавства;
- г) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні окремої особи, яка обмежує до неї доступ;
- д) немає правильної відповіді.

20. Державна таємниця (секретна інформація) це:

- а) вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці України та які визнані у порядку, встановленому законом, державною таємницею і підлягають охороні державою;
- б) інформація, що містить відомості, розголошення яких завдає шкоди особі, суспільству і державі;
- в) інформація, що знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;
- г) інформація, що містить відомості, розголошення яких завдає шкоди

державі;

д) немає правильної відповіді.

21. Режим секретності це:

а) встановлений згідно з вимогами законодавства порядок доступу до секретної інформації;

б) встановлений згідно з вимогами законодавства єдиний порядок забезпечення охорони державної таємниці;

в) встановлений згідно з вимогами законодавства порядок допуску до будь-якої інформації;

г) встановлений згідно з вимогами законодавства допуск до секретної інформації;

д) немає правильної відповіді.

22. Згідно із Законом України «Про інформацію» інформація є об'єктом права власності:

а) громадян та юридичних осіб;

б) держави;

в) громадян;

г) держави і громадян;

д) громадян, організацій (юридичних осіб) і держави.

23. Інформація може бути:

а) об'єктом права власності у повному обсязі;

б) об'єктом лише володіння і користування;

в) об'єктом лише користування чи розпорядження;

г) об'єктом права власності у повному обсязі та об'єктом лише володіння та користування;

д) як об'єктом права власності у повному обсязі, так і об'єктом лише володіння, користування чи розпорядження.

24. Суб'єкти інформаційних відносин в Україні:

а) громадяни України, юридичні особи, держава, інші держави, їх громадяни, організації, особи без громадянства;

б) громадяни України, іноземці, особи без громадянства;

в) фізичні і юридичні особи, держава;

г) фізичні і юридичні особи;

д) немає правильної відповіді.

25. Учасники інформаційних правовідносин:

а) виробники, споживачі, поширювачі та зберігачі інформації;

б) виробники, споживачі та зберігачі інформації;

в) виробники та споживачі інформації;

- г) поширювачі та зберігачі інформації;
- д) немає правильної відповіді.

26. Суб'єкти інформаційних відносин, пов'язаних з функціонуванням інтернет:

- а) інформаційні посередники (провайдери) та споживачі;
- б) інформаційні посередники (провайдери), споживачі та власники Інтернет-ресурсів;
- в) інформаційні посередники (провайдери) та власники Інтернет-ресурсів;
- г) хакери;
- д) немає правильної відповіді.

27. Право власності на інформацію має такі підстави:

- а) створення інформації своїми силами і за свій рахунок .
- б) створення інформації своїми силами і за свій рахунок; договір на створення інформації;
- в) договір на створення інформації; договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.
- г) договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.
- д) створення інформації своїми силами і за свій рахунок; договір на створення інформації; договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.

28. Основні способи захисту інформації:

- а) організаційно-технічні;
- б) технічні, програмні, криптографічні та правові;
- в) організаційно-управлінські;
- г) технічні, програмні та криптографічні;
- д) немає правильної відповіді.

29. Під безпосередньо інформаційними правовідносинами треба розуміти відносини, що:

- а) виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї, а також її обігу та захисту.
- б) виникають з приводу створення інформації;
- в) виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї;
- г) виникають з приводу створення інформації, її обігу та захисту.
- д) немає правильної відповіді.

30. Відносно-визначені інформаційні правовідносини – це:

- а) частина інших правових відносин (цивільних, адміністративних, тощо), умовно відокремлених від однорідних, які реалізуються з приводу неінформаційних об'єктів, що впливає на обіг певної інформації;
- б) правовідносини, які реалізуються з приводу неінформаційних об'єктів, що впливає на обіг певної інформації;
- в) правовідносини, які виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї;
- г) правовідносини, які виникають з приводу створення інформації, її обігу та захисту;
- д) немає правильної відповіді.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Адабаш О.В. Інформація з обмеженим доступом: проблеми законодавчого визначення. *Наше право*. 2013. № 13. С. 61-66.
2. Дімчогло М. Основи теорії консолідації інформаційного законодавства. *Право України*. 2003. № 5. С. 124-127.
3. Задорожня Л. До питання огляду законодавства в інформаційній сфері. *Правова інформатика*. 2004. № 3. С. 18-23.
4. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії і практики: монографія. Київ: АДПС України, 2002. 296 с.
5. Колах В.К. Реформування системи державного управління інформаційною сферою як передумова ефективного забезпечення інформаційно-психологічної безпеки України. Гілея: збірник наук. праць. 2011. № 53.
6. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 384 с.
7. Костецька Т.А. Інформаційне право України : навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2009. 169 с.
8. Кохановська О. Теоретичні проблеми цивільно-правового регулювання інформаційних відносин в Україні. *Право України*. 2004. № 2. С. 105-107.
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 01.05.2015. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
10. Селезньова О.М. Поняття «Інформаційні правовідносини»: доктринально-правовий ракурс. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. № 46. С. 21-24.
11. Селезньова О.М. Структура інформаційних правовідносин. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. № 27. С. 183-186.

ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

Підготувати презентації:

1. Співвідношення категорій «інформація», «відомості», «дані», «знання», «таємниця» та інших у суспільних правовідносинах. Особливості застосування їх у нормативних актах суб'єктами правотворчості в Україні.
2. Види інформації за галузями застосування, її зміст. Зміст категорії «документ» в інформаційних відносинах.
3. Класифікація інформації за правовим режимом доступу.
4. Технічні засоби та технології як об'єкти в інформаційних відносинах.
5. Бази даних та знань як об'єкти інформаційних відносин. Інформатизація як об'єкт інформаційних правовідносин.
6. Поняття та сутність інформаційних ресурсів.

Скласти схеми:

- ✓ Види інформаційної діяльності.
- ✓ Напрями інформаційної діяльності.
- ✓ Порядок одержання, використання, поширення та зберігання інформації.
- ✓ Правове регулювання телекомунікаційних послуг.
- ✓ Види науково-інформаційної діяльності.
- ✓ Інформаційна діяльність органів державної влади.

Тематика рефератів:

- *«Відкриття ІТ-компанії в Україні».*
- *«Юридичні особливості відкриття ІТ-бізнесу в Україні».*
- *«Найпоширеніші моделі структурування ІТ-бізнесу в Україні».*
- *«Порядок Висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні».*

Вирішіть тестові завдання:

1. Комплексна галузь права, щодо відносин в інформаційній сфері суспільства це:
  - а) Інформаційне право;
  - б) Цивільне право;
  - в) Адміністративне право;
  - г) Кримінальне право;
  - д) ІТ-право.

2. Інформаційне право в суб'єктивному значенні це:

- а) це врегульований нормативними актами комплекс суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;
- б) це комплекс прав і обов'язків суб'єктів суспільних відносин щодо інформації
- в) це відносно автономна інституція правової науки щодо дослідження проблем суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;
- г) це комплекс знань, що подаються для вивчення теорії і практики регулювання суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;
- д) це врегульований нормативними актами комплекс суспільних відносин, суб'єктом яких є інформація.

3. Об'єктом правового регулювання в інформаційному праві є:

- а) суспільні інформаційні відносини;
- б) інформаційні відносини;
- в) суспільні відносини;
- г) суспільні правовідносини;
- д) суспільні дії.

4. Предмет інформаційного права це:

- а) інформаційна діяльність;
- б) інформаційні технології;
- в) інформація і інформаційні відносини;
- г) інформаційний процес;
- д) інформаційні дії.

5. Системне комплексне застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, трудового та кримінального права та застосування методів приватно-правового регулювання це:

- а) методи правового регулювання в галузі інформації;
- б) джерела інформаційного права;
- в) предмет інформаційного права;
- г) система інформаційного права;
- д) суб'єкти інформаційного права.

6. Провідним методом інформаційного права є:

- а) спеціальний метод;
- б) загальнонауковий метод;
- в) метод комплексного застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального, трудового права;
- г) пізнавальний метод;
- д) метод монографічного дослідження.

7. Основні початкові положення, ідеї що визначають суть і зміст галузі інформаційного права це:

- а) принципи інформаційного права;
- б) предмет інформаційного права;
- в) методологія інформаційного права;
- г) методи інформаційного права;
- д) об'єкти інформаційного права.

8. *Всі принципи інформаційного права поділяються на:*

- а) загальноправові і особливі;
- б) загальні і особливі;
- в) загальні і спеціальні;
- г) загальноправові і спеціальні;
- д) верховенства права та законності.

9. *Що слід віднести до загальних принципів інформаційного права:*

- а) свобода доступу до інформації, вільний вираз думок і переконань, забезпечення інформаційної безпеки;
- б) принцип рівності громадян перед законом, захист авторських прав;
- в) принцип недопущення цензури;
- г) принцип ліцензування телерадіомовної діяльності;
- д) принцип рівності перед законом.

10. *Що слід віднести до спеціальних принципів інформаційного права:*

- а) принцип захисту авторських і суміжних прав;
- б) принцип віддзеркалення інтересів всіх верств і категорій радіослухачів та телеглядачів;
- в) принцип єдиного глобального характеру мережі, принцип точного дотримання правил користування мережою;
- г) принцип пріоритету повідомлень інформації;
- д) принцип невідворотності покарання.

11. *Сукупність законів та інших нормативно - правових актів, за допомогою яких держава встановлює, змінює чи припиняє дію інформаційно – правових норм це:*

- а) джерело інформаційного права;
- б) система інформаційного права;
- в) предмет інформаційного права;
- г) методологія інформаційного права;
- д) наука інформаційного права.

12. *Система джерел інформаційного права представлена:*

- а) рішеннями міжнародних організацій;

- б) міжнародним договором і національними актами права;
- в) національним законодавством і актами міжнародного права;
- г) рішеннями міжнародних судів;
- д) постановами пленумів обласних судів.

13. Одним із принципів інформаційних відносин є:

- а) забезпечення надходження даних;
- б) законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації;
- в) застосування статистичних методів систематизації та обробки інформації;
- г) забезпечення порівнянності даних у часі і просторі;
- д) інформаційна експертиза.

14. Інформаційна діяльність – це:

- а) процес забезпечення обігу інформації;
- б) сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб держави;
- в) сукупність дій, спрямованих на забезпечення функціонування інформаційної сфери;
- г) процес забезпечення інформаційної безпеки;
- д) немає правильної відповіді.

15. Напрямами інформаційної діяльності є:

- а) політичні, економічні, екологічні, науково-технічні;
- б) політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні, науково-технічні, міжнародні;
- в) політичні, економічні, соціальні, екологічні, науково-технічні;
- г) політичні, економічні, екологічні;
- д) немає правильної відповіді.

16. Визначте основні види інформаційної діяльності:

- а) одержання, поширення, збереження інформації;
- б) одержання, використання, збереження інформації;
- в) одержання, використання, поширення, збереження інформації;
- г) одержання та захист інформації;
- д) немає правильної відповіді.

17. Збирання інформації – це:

- а). набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- б) набуття інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- в) набуття, придбання, накопичення документованої або публічно

оголошеної інформації;

г) накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою;

д) придбання документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою.

18. Зберігання інформації – це:

а) забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв;

б) забезпечення належного стану інформації;

в) забезпечення її матеріальних носіїв;

г) накопичення інформації;

д) придбання інформації.

19. Використання інформації це:

а) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави;

б) задоволення інформаційних потреб юридичних осіб і держави;

в) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб;

г) задоволення інформаційних потреб громадян;

д) немає правильної відповіді.

20. Поширення інформації – це:

а) розповсюдження, обнародування, реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;

б) реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;

в) розповсюдження у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;

г) обнародування у встановленому законом порядку публічно оголошеної інформації;

д) немає правильної відповіді.

21. Що є об'єктом досліджень інформаційного права:

а) суспільні відносини у сфері інформації;

б) право;

в) інформація;

г) інформаційні правопорушення;

д) закон.

22. Визначте предмет досліджень інформаційного права як міжгалузевий комплексної дисципліни.

а) інформаційні правовідносини;

б) право;

- в) інформація;
- г) суспільні відносини;
- д) закон.

23. Які галузі права впливають на розвиток інформаційного права:

- а) конституційне право;
- б) земельне право;
- в) житлове право;
- г) митне право;
- д) кримінальне право.

24. Вкажіть міжгалузеві комплексні інститути права з якими переплітається інформаційне право:

- а) речові права на чуже майно;
- б) зобов'язальне право та його основні положення;
- в) право власності та його складові: інтелектуальне право, патентне право на інтелектуальну і промислову власність, авторське право;
- г) спадкове право та загальні положення про спадкове право;
- д) кримінальне законодавство.

25. Визначить функції інформаційного права:

- а) захисна;
- б) пізнавальна;
- в) оцінювальна;
- г) правового регулювання;
- д) евристична.

26. Інформаційне право виникло на стику:

- а) психології і права;
- б) філософії і права;
- в) інформатики і права;
- г) соціології і права;
- д) інформації і права.

27. Визначить поняття: будь – які відомості, данні, знання, таємниці тощо це:

- а) інформація;
- б) інформаційне право;
- в) інформаційна діяльність;
- г) таємна інформація;
- д) державна таємниця.

28. Визначіть поняття: сукупність нормативно – правових актів, в яких закріплено інформаційне право це:

- а) інформаційне законодавство;
- б) адміністративне законодавство;
- в) конституційне законодавство;
- г) кримінальне законодавство;
- д) господарське законодавство.

29. Який закон України не регулює інформаційні правовідносини:

- а) Закон України « Про доступ до публічної інформації»;
- б) Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
- в) Закон України « Про інформацію»;
- г) Закон України « Про захист персональних даних»;
- д) Закон України «Про Президента України».

30. В якому році було прийнято Закон України « Про інформацію»:

- а) 02 жовтня 1992 року;
- б) 25 березня 1992 року;
- в) 14 червня 1992 року;
- г) 02 жовтня 1993 року;
- д) 02 січня 2015 року.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Дорогих С.О. Правові та організаційні основи інформаційної діяльності законодавчої гілки влади в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 208 с.

2. Ільницька У. Інформаційна стратегія органів державної влади України: особливості формування та реалізації у глобальному інформаційному просторі. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2015. № 2. С. 33-39.

3. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування: посібник. Івано-Франківськ: ГО «Агентство з розвитку приватної ініціативи», 2009. 96 с. URL: <http://arpi.org.ua/doc2/posibnyk.pdf>

4. Коваль Р.А. Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади в умовах глобалізації на регіональному рівні. С. 103-111. URL: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol1/103-111.pdf>

5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

6. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України: Указ Президента України від 07.05.2011 № 559/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 37. Ст. 1511.

7. Положення про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації: Наказ Міністерства юстиції України від 21.02.2006 № 12/5. *Офі-*

ційний вісник України. 2007. № 30. Ст. 1235.

8. Положення про державну реєстрацію інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності: Наказ Міністерства юстиції України від 21.02.2006 № 12/5. *Офіційний вісник України. 2007. № 30. Ст. 1235.*

9. Положення про технічний захист інформації в Україні: Указ Президента України від 27.09.1999 № 1229/99. *Офіційний вісник України. 1999. № 39. Ст. 1934.*

10. Про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України: Указ Президента України від 30.06.2011 № 717/2011. *Офіційний вісник України. 2011. № 52. Ст. 2068.*

11. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.1995. *Відомості Верховної Ради України. 1995. № 7. Ст. 45.*

12. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України. 1997. № 32. Ст. 206.*

13. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. *Відомості Верховної Ради. 1997. № 50. Ст. 302.*

14. Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1287. *Офіційний вісник України. 1997. № 47. С. 46.*

15. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України. 1992 р. № 48. Ст. 650.*

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДРУКОВАНИХ ЗМІ, ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ, ВИДАВНИЧОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ Й ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ

Підготувати презентації:

1. Гарантії свободи масової інформації за Конституцією України.
2. Особливості регулювання інформаційних відносин, що виникають при виробництві, поширенні та споживанні масової інформації в Україні.
3. Забезпечення гарантій свободи масової інформації.
4. Організація діяльності засобів масової інформації.
5. Поширення масової інформації.
6. Відносини засобів масової інформації з громадянами й організаціями.

Скласти схеми:

- ✓ Стадії видавничо-редакційної діяльності.
- ✓ Загальні засади бібліотечної справи.
- ✓ Система архівних установ.
- ✓ Засновники друкованого ЗМІ.
- ✓ Суб'єкти видавничої справи.

Тематика рефератів:

- *«Забезпечення права на приватність при використанні інформації».*
- *«Правовий статус друкованих ЗМІ»*
- *«Суб'єкти видавничої справи»*
- *«Бібліотечна справа, архівний фонд».*

Вирішіть тестові завдання:

1. Закон України «Про інформацію» регулює:

- а) відносини, пов'язанні із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина;
- б) порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень;
- в) відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації;
- г) загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації;
- д) права на втручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

2. Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», яка інформація має відкритий доступ:

- а) будь яка інформація, крім тієї що віднесена Законом до інформації з обмеженим доступом;
- б) службова інформація;
- в) таємна інформація;
- г) конфіденційна інформація;
- д) державна таємниця.

3. Порушення законодавства про інформацію тягне за собою:

- а) застосування до особи позбавлення волі на певний строк;
- б) застосування до особи обмеження волі на певний строк;
- в) застосування до особи дисциплінарної відповідальності;
- г) застосування до особи примусу;
- д) застосування до особи господарської відповідальності.

4. Коли було прийнято Закон України «Про Національну програму інформатизації»:

- а) 04 лютого 1998 року;
- б) 04 лютого 2012 року;
- в) 02 грудня 2012 року;
- г) 02 грудня 1998 року;
- д) 02 січня 1999 року.

5. Вкажіть на що спрямована Національна програма інформатизації:

- а) на вирішення завдань щодо гарантування інформаційної безпеки держави;
- б) на забезпечення конституційних прав людини і громадянина на вільне збирання, зберігання, використання та поширення інформації, свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань;
- в) на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України;
- г) на створення у найкоротший термін належних економічних, правових, технічних та інших умов для забезпечення широкого доступу до Інтернету.
- д) на запобігання поширення інформації, розповсюдження якої заборонено законодавством.

6. «Інформатизація» відповідно до Закону України «Про концепцію Національної програми інформатизації» це:

- а) це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально – економічних, науково – технічних, виробничих процесів, що спрямовані інформаційних потреб;

- б) це дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами;
- в) це документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувача;
- г) це сукупність документів у інформаційних системах;
- д) це об'єкти які забезпечують споживачів інформаційними продуктами.

7. Першим національним нормативно правовим документом, який стосувався безпосередньо питань Інтернету був:

- а) Закон України « Про телекомунікації»;
- б) Закон України « Про доступ до публічної інформації»;
- в) Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;
- г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;
- д) Закон України «Про інформацію».

8. Вкажіть в якому році було видано Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»:

- а) 31 липня 2000 року;
- б) 31 червня 2000 року;
- в) 31 серпня 2000 року;
- г) 31 вересня 2000 року;
- д) 31 жовтня 2000 року.

9. Дайте визначення поняттю «міжнародна інформація»:

- а) це відомості про об'єкти та явища навколишньої дійсності, про їхні параметри, властивості та стан, які знижують ступень невизначеності та неповноти знання про ці об'єкти та явища;
- б) це дані, що використовуються для отримання нових знань чи прийняття рішень;
- в) це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища у міжнародному співтоваристві (міжнародному інформаційному просторі), зафіксовані на матеріальних носіях з реквізитами, які дозволяють ідентифікувати ці відомості;
- г) це цілеспрямовані знання про об'єкти, представлені в різноманітних моделях;
- д) це цілеспрямовані знання про суб'єкти, представлені в різноманітних моделях.

10. Вкажіть який національний нормативно правовий акт регулює положення міжнародної інформації діяльності:

- А) Указ Президента « Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;
- Б) Закон України « Про доступ до публічної інформації»
- В) Закон України « Про інформацію»;
- Г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;
- Д) Закон України «Про звернення громадян».

11. Інформація – це:

- а) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі;
- б) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що мали або мають місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі;
- в) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що можуть мати місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі;
- г) відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації, фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості;
- д) публічні відомості про події та явища, що можуть мати місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі.

12. Ознаками інформації є:

- а) фізична невідчужуваність, двоєдність, тиражованість, організаційна форма, відокремленість, екземплярність;
- б) системність, селективність, субстанційна несамостійність, спадкоємність, невичерпність, масовість, трансформованість, універсальність, здатність до обмеження, якість;
- в) невичерпність, двоєдність, якість, обмеженість, спадкоємність, організаційна форма;
- г) якість, обмеженість, спадкоємність;
- д) спадкоємність, змістовність.

13. Інформаційне суспільство це:

- а) суспільство, в якому громадяни мають доступ до інформації завдяки комп'ютерній техніці;
- б) суспільство, в якому діяльність людей забезпечується за допомогою інформаційних технологій та технологій зв'язку;

- в) суспільство, в якому сфери життєдіяльності людства забезпечуються за допомогою інформаційних технологій;
- г) суспільство із стійкою адміністративно-командною системою;
- д) суспільство із ринковою системою.

14. Поняття «інформаційне суспільство» виражає:

- а) ідею нової фази в історичному розвитку передових країн;
- б) не прихід «постіндустріального» суспільства, а створення нового соціального зразка;
- в) результат «другої індустріальної революції», яка в основному ґрунтується на мікроелектронній технології;
- г) результат «третьої індустріальної революції», що створила соціально-економічні відносини нового типу, основу яких складатимуть нанотехнології.
- д) результат «першої індустріальної революції», яка в основному ґрунтується на мікроелектронній технології.

15. Вкажіть яку другу назву має локальна інформаційна цивілізація:

- а) глобальна;
- б) рівнева;
- в) регіональна;
- г) позитивна;
- д) негативна.

16. До позитивних здобутків сучасної інформаційної цивілізації можна віднести такі:

- а) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами; зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах; об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки;
- б) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами; об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки;
- в) об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки; зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах;
- г) зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах;
- д) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами.

17. До негативних наслідків сучасної інформаційної цивілізації можна віднести такі:

а) зростання можливості швидкого перехоплення, витоку, перекручення, знищення інформації; використання технічних засобів і технологій інформації в антисоціальній діяльності.

б) зростання можливості швидкого перехоплення, витоку, перекручення, знищення інформації;

в) використання технічних засобів і технологій інформації в антисоціальній діяльності;

г) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами;

д) об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки.

18. Серед локальних інформаційних цивілізацій сьогодні є найбільш розвинутою інформаційна цивілізація:

а) Африки;

б) США;

в) Латинської Америки;

г) країн Західної Європи;

д) Японії.

19. Інформатизація це:

а) процес, що використовує сукупність засобів і методів збирання, обробки і передачі даних (первинної інформації) для одержання інформації нової якості про стан об'єкта, процесу або явища (інформаційного продукту);

б) множина взаємопов'язаних організаційних, правових, науково-технічних та інших процесів, спрямованих на формування умов для задоволення потреб громадян і суспільства;

в) виробництво інформації для аналізу її людиною й прийняття на його основі рішення на виконання будь-якої дії;

г) динамічна система інформаційних взаємодій суб'єкта з зовнішнім світом, у процесі чого відбувається створення образу, втілення його в об'єкті, здійснення й перетворення опосередкованих психічним чином відносин суб'єкта в предметній діяльності;

д) реалізація прав, обов'язків через створення, застосування та розвиток комп'ютерних інформаційних систем, мереж, інформаційних ресурсів і технологій.

20. Основними напрямками інформатизації є:

а) розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації; Формування національної інфраструктури інформатизації;

б) формування національної інфраструктури інформатизації; інформа-

тизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;

в) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; Формування національної інфраструктури інформатизації;

г) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку; розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації; формування національної інфраструктури інформатизації;

д) інформатизація усіх напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; Формування національної інфраструктури інформатизації.

21. У сфері соціального захисту головним завданням інформатизації є:

а) створення для управлінських і регіональних структур програмних систем та засобів обліку всіх рівнів, аналізу і моделювання зайнятості населення, запобігання масовому безробіттю та для широкого залучення населення до нових галузей матеріального виробництва та інших сфер;

б) створення єдиної структурованої інформаційної системи обліку стану здоров'я громадян України на основі автоматизованої реєстрації пацієнтів у лікувальних установах, збору даних профілактичних обстежень з метою подальшого використання в статистичних, аналітичних та експертних системах;

в) створення системи дистанційного консультування та діагностики на основі комп'ютерних мереж, що об'єднують великі лікувальні та наукові заклади;

г) організація державних і приватних центрів масового навчання населення нових спеціальностей з урахуванням вимог міжнародних стандартів для кадрового забезпечення усіх напрямів інформатизації як за рахунок інтенсифікації підготовки відповідних фахівців;

д) створення системи консультування на основі комп'ютерних мереж.

22. Інформатизацію умовно можна поділити на такі види:

а) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України; інформатизація процесів соціально-економічного розвитку; інформатизація пріоритетних галузей економіки;

б) інформатизація мовної сфери; інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності;

в) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; Інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності; інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України;

г) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України; інформатизація банківської діяльності;

д) інформатизація фінансової та грошової системи, державного фінансово-економічного контролю; інформатизація банківської діяльності; інформатизація соціальної сфери; інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності; інформатизація мовної сфери.

23. До якого виду інформатизації відноситься створення єдиної структурованої інформаційної системи обліку стану здоров'я громадян:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація банківської діяльності;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація освіти;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

24. До якого виду інформатизації відноситься створення системи розрахунків у реальному часі для виконання великих та термінових платежів:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація банківської діяльності;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація освіти;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

25. До якого виду інформатизації відноситься створення національної системи комп'ютерної лексикографії:

- а) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;
- б) інформатизація соціальної сфери;
- в) інформатизація освіти;
- г) інформатизація мовної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

26. До якого виду інформатизації відноситься створення, впровадження і застосування у різних сферах їхньої діяльності у мирний та воєнний час сучасних методів, систем і засобів одержання, оброблення, зберігання, передавання та використання інформації?

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація Збройних Сил України;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація освіти;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

27. До якого виду інформатизації відноситься комплексне та збалансоване вирішення завдань соціально-економічного розвитку на сучасній інформаційно-аналітичній, системно-технічній базі за допомогою ситуаційних центрів забезпечення інформаційної підтримки функціонування державного сектору економіки:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація Збройних Сил України;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

28. До якого виду інформатизації відносяться заходи, спрямовані на підвищення ефективності наукових досліджень, створення потужної системи науково-технічної інформації та її використання на різних етапах наукової діяльності за умови активізації всіх її форм:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

29. До якого виду інформатизації відноситься створення багатоцільової інформаційно-технологічної бази з використанням геоінформаційних технологій збирання, зберігання, аналізу всієї сукупності відомостей для моделювання і подальшого прогнозування екологічного стану територій:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

30. До якого виду інформатизації відноситься комплекс заходів, спрямованих на створення і розвиток інформаційно-аналітичних, обчислювальних та автоматизованих систем, центрів і мереж, які забезпечують роботу органів державної влади та органів місцевого самоврядування:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Голоха Л. Державне управління бібліотечною справою в Україні: історичний аспект. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01\(1\)/Goloha.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01(1)/Goloha.pdf)
2. Дубас Т.П. Розвиток видавничої діяльності наукової бібліотеки в системі соціальних комунікацій. URL: http://nbuviar.gov.ua/images/konferenciya/konf_lviv/Dubas.pdf
3. Крат М., Софій О. Реформування системи публічних бібліотек України в контексті децентралізації. URL: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2016/11/Bibliotek-A5-4mm-prew.pdf>
4. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.1995. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 7. Ст. 45.
5. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
6. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1997. № 50. Ст. 302.
7. Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1287. *Офіційний вісник України*. 1997. № 47. С. 46.
8. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.
9. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992. *Відомості Верховної Ради України*. № 43. Ст. 362. 16.
10. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 3495-IV.
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
12. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради*. 1993. № 1. Ст. 1.
13. Харенко О.В. Інформаційно-правовий статус друкованих засобів масової інформації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 16. С. 82-86.
14. Христова Н.М., Бездрабко В.В. Національний архівний фонд України: засоби інтелектуального доступу до документів. Київ: Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства. 2002. 164 с.
15. Ярмол Л.В. Теоретико-правові аспекти юридичного механізму забезпечення свободи вираження поглядів журналістами. 2014. С. 76-80. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/2142/vnulpurn201480116.pdf>

ТЕМА 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, РАДІОМОВЛЕННЯ, КІНЕМАТОГРАФІЇ ТА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Підготувати презентації:

1. Поняття та принципи рекламної діяльності, її правове регулювання.
2. Державне управління рекламною діяльністю в Україні, інформаційна політика держави у сфері реклами.
3. Правовий статус суб'єктів рекламної діяльності в Україні, види суб'єктів рекламної діяльності.
4. Реєстрація та ліцензування суб'єктів рекламної діяльності.
5. Особливості правового регулювання господарської діяльності суб'єктів рекламної діяльності.

Скласти схеми:

- ✓ Права телерадіоорганізацій.
  - ✓ Обов'язки телерадіоорганізацій.
  - ✓ Структура національного телебачення та радіомовлення України.
  - ✓ Організаційні засади створення, розповсюдження і демонстрування фільмів.
- Загальні вимоги до реклами.

Тематика рефератів:

- *«Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення.».*
- *«Права та обов'язки телерадіоорганізацій, їх працівників, телеглядачів і радіослухачів».*
- *«Організаційні засади створення, розповсюдження і демонстрування фільмів».*
- *«Контроль за дотриманням законодавства про рекламу».*

Вирішіть тестові завдання:

1. Закон України «Про інформацію» регулює:

- а) правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на втручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних;
- б) порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень;
- в) відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації;
- г) загальні засади формування, виконання та коригування Національної

програми інформатизації;

д) загальні засади формування, виконання та коригування інформатизації.

2. Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», визначте, яка інформація має відкритий доступ:

а) будь яка інформація, крім тієї що віднесена Законом до інформації з обмеженим доступом;

б) службова інформація;

в) таємна інформація;

г) конфіденційна інформація;

д) державна таємниця.

3. Порушення законодавства України про інформацію тягне за собою:

а) застосування до особи позбавлення волі на певний строк;

б) застосування до особи обмеження волі на певний строк;

в) застосування до особи дисциплінарної відповідальності;

г) застосування до особи державного примусу;

д) застосування до особи штрафних санкцій.

4. В якому році було прийнято Закон України «Про Національну програму інформатизації»:

а) 04 лютого 1998 року;

б) 04 лютого 2012 року;

в) 02 грудня 2012 року;

г) 02 грудня 1998 року;

д) 02 січня 1999 року.

5. Визначить на що спрямована Національна програма інформатизації:

а) на вирішення завдань щодо гарантування інформаційної безпеки держави, запобігання поширення інформації, розповсюдження якої заборонено законодавством;

б) на забезпечення конституційних прав людини і громадянина на вільне збирання, зберігання, використання та поширення інформації;

в) на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України;

г) на створення у найкоротший термін належних економічних, правових, технічних та інших умов для забезпечення широкого доступу до Інтернету;

д) на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань.

6. *Визначте поняття: «Інформатизація», відповідно до Закону України «Про концепцію Національної програми інформатизації»:*

а) Це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані інформаційних потреб;

б) це дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами;

в) це документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувача;

г) це сукупність документів у інформаційних системах;

д) це правове регулювання інформації.

7. *Першим національним нормативно-правовим документом, який стосувався безпосередньо питань Інтернету був:*

а) Закон України «Про телекомунікації»;

б) Закон України «Про доступ до публічної інформації»

в) Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;

г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;

д) Закон України «Про звернення громадян».

8. *В якому році було видано Указ Президента « Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»:*

А) 31 липня 2000 року;

Б) 31 червня 2000 року;

В) 31 серпня 2000 року;

Г) 31 вересня 2000 року.

9. *Дайте визначення поняття: Міжнародна інформація – це:*

а) це відомості про об'єкти та явища навколишньої дійсності, про їхні параметри, властивості та стан, які знижують ступень невизначеності та неповноти знання про ці об'єкти та явища;

б) це дані, що використовуються для отримання нових знань чи прийняття рішень;

в) це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища у міжнародному співтоваристві (міжнародному інформаційному просторі), зафіксовані на матеріальних носіях з реквізитами, які дозволяють ідентифікувати ці відомості;

г) це цілеспрямовані знання про об'єкти, представлені в різноманітних моделях;

д) це цілеспрямовані знання про суб'єкти, представлені в різноманітних моделях.

10. Який національний нормативно правовий акт регулює положення міжнародної інформації діяльності:

- а) Указ Президента « Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;
- б) Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- в) Закон України «Про інформацію»;
- г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;
- д) Закон України «Про звернення громадян».

11. Продовжіть речення: Інформаційні правовідносини – це врегульовані інформаційно-правовими нормами інформаційні суспільні відносини...

- а) щодо інформації;
- б) сторони яких виступають носіями прав і обов'язків, встановлених гарантованих інформаційно-правовими нормами;
- в) сторони яких виступають носіями прав і обов'язків щодо інформації;
- г) сторони яких виступають носіями прав щодо інформації;
- д) немає правильної відповіді.

12. Визначте основні принципи інформаційних правовідносин:

- а) право на інформацію, доступність, об'єктивність, повнота інформації, законність обігу інформації;
- б) право на інформацію, законність обігу інформації;
- в) право на інформацію, законність її одержання;
- г) право на інформацію, законність її зберігання та обробки;
- д) немає правильної відповіді.

13. Одним із принципів інформаційних відносин є:

- а) забезпечення надходження даних;
- б) законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації;
- в) застосування статистичних методів систематизації та обробки інформації;
- г) забезпечення порівнянності даних у часі і просторі;
- д) інформаційна експертиза.

14. Інформаційна діяльність – це:

- а) процес забезпечення обігу інформації;
- б) сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб держави;
- в) сукупність дій, спрямованих на забезпечення функціонування інформаційної сфери;
- г) процес забезпечення інформаційної безпеки;
- д) немає правильної відповіді.

15. Напрямами інформаційної діяльності є:

- а) політичні, економічні, екологічні, науково-технічні;
- б) політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні, науково-технічні, міжнародні;
- в) політичні, економічні, соціальні, екологічні, науково-технічні;
- г) політичні, економічні, екологічні;
- д) немає правильної відповіді.

16. Визначте основні види інформаційної діяльності:

- а) одержання, поширення, збереження інформації;
- б) одержання, використання, збереження інформації;
- в) одержання, використання, поширення, збереження інформації;
- г) одержання та захист інформації;
- д) немає правильної відповіді.

17. Збирання інформації – це:

- а). набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- б) набуття інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- в) набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою;
- д) придбання документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою.

18. Зберігання інформації – це:

- а) забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв;
- б) забезпечення належного стану інформації;
- в) забезпечення її матеріальних носіїв;
- г) накопичення інформації;
- д) придбання інформації.

19. Використання інформації це:

- а) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави;
- б) задоволення інформаційних потреб юридичних осіб і держави;
- в) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб;
- г) задоволення інформаційних потреб громадян;
- д) немає правильної відповіді.

20. Поширення інформації – це:

- а) розповсюдження, обнародування, реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;

- б) реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- в) розповсюдження у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) обнародування у встановленому законом порядку публічно оголошеної інформації;
- д) немає правильної відповіді.

21. Інформаційна діяльність як складова інформаційних відносин може здійснюватися за такими напрямками:

- а) виробничими;
- б) духовними, міжнародними;
- в) експертними;
- г) науково-технічними;
- д) міжнародними.

22. Які з перелічених нижче функцій не належать до інформаційної діяльності:

- а) оприлюднення інформації на загальних зборах колективу;
- б) висвітлення інформації в засобах масової інформації;
- в) розробка програми аналізу статистичних даних;
- г) одержання необхідних даних в державних статистичних органах;
- д) немає правильної відповіді.

23. Інформаційне моделювання полягає:

- а) у розробці конструктивних, параметричних, методологічних моделей можливого вирішення проблем;
- б) у оцінці науково-технічної ситуації;
- в) у прогнозуванні соціально-економічних явищ і процесів;
- г) у побудові рівняння регресії;
- д) у виявленні резервів підвищення ефективності виробництва.

24. Перевірка достовірності інформації за допомогою порівняння отриманих результатів з інформаційними даними це:

- а) аудит;
- б) контроль і ревізія;
- в) інформаційна експертиза;
- г) функція бухгалтерського обліку;
- д) немає правильної відповіді.

25. Інформаційне забезпечення економічного аналізу це:

- а) розробка інструментарію для проведення монографічного обстеження підприємства;

- б) складання стратегічного плану розвитку підприємства;
- в) визначення інформаційних джерел;
- г) формування бази даних, засобів інформації;
- д) визначення методів аналізу, необхідних для дослідження господарської діяльності та прийняття управлінських рішень.

26. Дані в інформаційному аналізі можуть бути представлені у таких формах:

- а) паперові, числові, накреслені, описові, рисовані;
- б) накреслені, описові, рисовані, схематичні, електронні;
- в) логічні, накреслені, описові, середні, рисовані;
- г) абстрактні, прогностні, числові, накреслені описові;
- д) числові, накреслені, описові, рисовані, схематичні.

27. Інформація (законодавче визначення) – це:

- а) відомості про оточуючий світ;
- б) документовані відомості про події, що відбуваються у навколишньому середовищі;
- в) будь-які дані чи відомості про події та явища, збережені на матеріальних носіях, у тому числі – в електронному вигляді;
- г) відомості про що-небудь;
- д) немає правильної відповіді.

28. Визначте властивості інформації:

- а) системність, селективність, якість, універсальність, масовість, спадкоємність;
- б) субстанціональна несамостійність, невичерпність, трансформувемість, масовість, здатність до обмеження, системність;
- в) фізична невідчужуваність, відокремленість, двоєдність, тиражованість, організаційної форми, екземплярність;
- г) відокремленість, двоєдність, тиражованість;
- д) немає правильної відповіді.

29. Види інформації, як об'єкта інформаційних відносин:

- а) статистична, масова, соціальна, законодавча, довідково-енциклопедична;
- б) статистична, масова, правова, інформація про діяльність державних органів влади;
- в) правова, інформація про діяльність державних органів влади;
- г) статистична, масова, інформація про діяльність державних органів влади, права, персональні дані, довідково-енциклопедична, соціологічна, адміністративна;
- д) немає правильної відповіді.

30. В якому законі в Україні визначені загальні правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації:

- а) у статуті підприємства;
- б) у Конституції України;
- в) у Законі України «Про зайнятість»;
- г) у бізнес-плані підприємства;
- д) у Законі України «Про інформацію».

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Бурлаков С.Ю. Поняття кінематографічного твору як об'єкта авторського права. *Наукові записки ХЕПУ*. 2005. № 1 (2). С. 18-29.
2. Воеводін Б.В. Поняття реклами та її види. Реклама як об'єкт правового регулювання. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 8. С. 73-76.
3. Громенко Ю.О. Форми недобросовісної конкуренції у сфері реклами. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 1. С. 97-100.
4. Красноступ Г.М. Універсальна програмна послуга: визначення понять та засади правового регулювання. *Інформація і право*. 2015. № 2 (14). С. 84-91.
5. Про затвердження Положення про національний екранний час та його використання суб'єктами кінематографії та телебачення: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2018 № 1436-98-п. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 37. Ст. 1359.
6. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 № 1296-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 14. Ст. 192.
7. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
8. Про інформаційні агентства: Закон України від 28.02.1995 № 74/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 13. Ст. 83.
9. Про інформацію: Закон України від 02.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
10. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1998. № 22. Ст. 114.
11. Про кінематографію: Закон України від 26.04.2017 № 9/98-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
12. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 24. Ст. 168.
13. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення: Закон України від 22.07.2018 № 538/97-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 48. Ст. 296.
14. Про рекламу: Закон України від 26.07.2018 № 270/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.
15. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.

ТЕМА 7. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ: КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ (ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ) ПРО ОСОБУ; ПРОФЕСІЙНА ТА СЛУЖБОВА ТАЄМНИЦЯ; ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ; БАНКІВСЬКА ТА КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ

Підготувати презентації:

1. Поняття інформації з обмеженим доступом.
2. Види інформації з обмеженим доступом.
3. Місце інформації з обмеженим доступом у діяльності органів державної влади України.
4. Інформація з обмеженим доступом у господарській діяльності суб'єктів господарювання.
5. Особливості інформаційних правовідносин, що виникають в інформаційній сфері відносно інформації, яка становить державну таємницю.
6. Суб'єкти й об'єкти інформаційних правовідносин у сфері державної таємниці.
7. Перелік відомостей, що становлять державну таємницю в Україні, і відомостей, що не можуть вважатись державною таємницею.
8. Зарахування відомостей до державної таємниці та їх засекречення.

Скласти схеми:

- ✓ Зміст інформації з обмеженим доступом.
- ✓ Правове регулювання державної таємниці.
- ✓ Правове регулювання банківської таємниці.
- ✓ Правове регулювання комерційної таємниці.
- ✓ Правове регулювання службової таємниці.
- ✓ Правове регулювання адвокатської таємниці.

Тематика рефератів:

- *«Відповідальність за розміщення недостовірної інформації на веб-ресурсі».*
- *«Строки позовної давності для звернень з питань спростування недостовірної інформації».*
- *«Способи фіксації доказів та інформації, розміщеної в інтернеті».*
- *«Проблеми надання нотаріусам права здійснювати нотаріальне посвідчення витягів з веб-сайтів».*

Вирішіть тестові завдання:

1. Вставте словосполучення: *первісно під інформацією розуміли....., які передаються людьми усним, письмовим або іншим способом за допомогою технічних засобів та умовних сигналів:*

- а) засоби праці;

- б) відомості;
- в) інформаційні джерела;
- г) документи;
- д) знання.

2. Інформаційний продукт це:

- а) документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувачів;
- б) документована інформація, що створена органами державної влади;
- в) документована інформація, що створена органами місцевого самоврядування;
- г) інформація, що створена ЗМІ;
- д) немає правильної відповіді.

3. Джерелами інформації є передбачені або встановлені законом носії інформації:

- а) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію, повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи.
- б) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію;
- в) повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи.
- г) документи, інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію, повідомлення засобів масової інформації;
- д) немає правильної відповіді.

4. Процес переробки даних в корисну інформацію включає такі три стадії відбору:

- а) фізичну, семантичну, прагматичну;
- б) фізичну, аналітичну, прагматичну;
- в) дослідницьку, семантичну, прагматичну;
- г) творчу, семантичну, прагматичну;
- д) немає правильної відповіді.

5. Прагматична стадія – це стадія, на якій оцінюється:

- а) достовірність даних;
- б) повнота та узгодженість інформації;
- в) потреба в аналітиках;
- г) потреба в науково обґрунтованих методиках аналізу;
- д) корисність даних і потреба в них.

6. На рівні підприємства економічна інформація є сукупністю відомостей, даних про:

- а) податкову систему країни;
- б) законодавчу базу бухгалтерського обліку і звітності;
- в) результати роботи відділків, бригад, служби постачання і збуту підприємства;
- г) результати роботи відділків, бригад, служби постачання і збуту підприємства;
- д) результати роботи бухгалтерії і планового відділу підприємства; рівень виконання філією підприємства планового завдання з реалізації продукції; результати роботи бухгалтерії і планового відділу підприємства.

7. Законом України «Про інформацію» до якості інформації висуваються такі вимоги:

- а) корисність, доречність, достовірність; надійність, зрозумілість; порівнянність і стабільність;
- б) простота, державний підхід, економічність;
- в) надійність, зрозумілість;
- г) порівнянність і стабільність;
- д) ефективність, відповідність міжнародним стандартам, багатоплановість.

8. При прийнятті підприємством рішення про розширення обсягів виробництва і реалізації шкільної форми яка інформація суттєва:

- а) попит на цю продукцію на ринку; відповідність форми моді; кількість дітей дошкільного віку в місті, районі; купівельна спроможність населення;
- б) кількість студентів у місті, районі;
- в) відповідність форми моді;
- г) кількість дітей дошкільного віку в місті, районі;
- д) купівельна спроможність населення.

9. За ступенем обробки інформація для економічного аналізу поділяється:

- а) на просту, складну, середню;
- б) факторну, планову, виробничу;
- в) детальну й узагальнену;
- г) первинну, проміжну, результативну;
- д) немає правильної відповіді.

10. До якого виду належить інформація про фінансовий стан підприємства за обсягом відомостей, необхідних для управління:

- а) комплексна;

- б) тематична;
- в) адміністративна;
- г) господарська;
- д) управлінська.

11. До зовнішньої належить інформація про:

- а) чисельність звільнених з підприємства працівників;
- б) кількість безробітних в районі; курс іноземної валюти; ставку оподаткування прибутку підприємства.
- в) середній рівень продуктивності праці на підприємстві;
- г) курс іноземної валюти;
- д) ставку оподаткування прибутку підприємства.

12. Оберіть, яка з перелічених нижче видів інформації належить до проміжної:

- а) рентабельність виробництва молока; собівартість одного тонно-кілометра; коефіцієнт плинності робочої сили.
- б) кількість перевезених пасажирів;
- в) собівартість одного тонно-кілометра;
- г) кількість пошитих за зміну костюмів;
- д) коефіцієнт плинності робочої сили.

13. Яка інформація при проведенні економічного аналізу продуктивності праці робітників на підприємстві є безкорисною:

- а) про середньоспискову чисельність робітників;
- б) обсяг виробленої ними продукції;
- в) тривалість внутрішньозмінних простоїв, обладнання;
- г) участь робітників у робочий час у страйках;
- д) немає правильної відповіді.

14. Автоматизовані інформаційні системи – це системи для:

- а) обробки, передачі інформації;
- б) пошуку, збирання інформації;
- в) зберігання, накопичення інформації;
- г) всі відповіді правильні;
- д) немає правильної відповіді.

15. Масова інформація – це:

- а) публічно поширювана друкована та аудіовізуальна інформація;
- б) періодичні друковані видання;
- в) публічно оприлюднена інформація;
- г) інформація про вагу різноманітних тіл;
- д) немає правильної відповіді.

16. Аудіовізуальна інформація – це:

- а) зорова інформація, що супроводжується звуком;
- б) радіомовлення;
- в) телебачення;
- г) інтернет;
- д) немає правильної відповіді.

17. Загальне поняття масової інформації та її засобів відображено у Законі України:

- а) «Про інформацію»;
- б) «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»;
- в) «Про телебачення і радіомовлення»;
- г) «Про Інтернет»;
- д) «Про звернення громадян».

18. Конфіденційна інформація – це відомості, які:

- а) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов;
- б) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;
- в) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні приватних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов;
- г) знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих юридичних осіб;
- д) немає правильної відповіді.

19. До таємної інформації належить інформація, що:

- а) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;
- б) містить відомості, які становлять державну та іншу передбачену законом таємницю, розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству і державі;
- в) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні органів державної влади і поширюються відповідно законодавства;
- г) знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні окремої особи, яка обмежує до неї доступ;
- д) немає правильної відповіді.

20. Державна таємниця (секретна інформація) це:

- а) вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці

України та які визнані у порядку, встановленому законом, державною таємницею і підлягають охороні державою;

б) інформація, що містить відомості, розголошення яких завдає шкоди особі, суспільству і державі;

в) інформація, що знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні держави і поширюються відповідно законодавства;

г) інформація, що містить відомості, розголошення яких завдає шкоди державі;

д) немає правильної відповіді.

21. Режим секретності це:

а) встановлений згідно з вимогами законодавства порядок доступу до секретної інформації;

б) встановлений згідно з вимогами законодавства єдиний порядок забезпечення охорони державної таємниці;

в) встановлений згідно з вимогами законодавства порядок допуску до будь-якої інформації;

г) встановлений згідно з вимогами законодавства допуск до секретної інформації;

д) немає правильної відповіді.

22. Згідно із Законом України «Про інформацію» інформація є об'єктом права власності:

а) громадян та юридичних осіб;

б) держави;

в) громадян;

г) держави і громадян;

д) громадян, організацій (юридичних осіб) і держави.

23. Інформація може бути:

а) об'єктом права власності у повному обсязі;

б) об'єктом лише володіння і користування;

в) об'єктом лише користування чи розпорядження;

г) об'єктом права власності у повному обсязі та об'єктом лише володіння та користування;

д) як об'єктом права власності у повному обсязі, так і об'єктом лише володіння, користування чи розпорядження.

24. Суб'єкти інформаційних відносин в Україні:

а) громадяни України, юридичні особи, держава, інші держави, їх громадяни, організації, особи без громадянства;

б) громадяни України, іноземці, особи без громадянства;

в) фізичні і юридичні особи, держава;

- г) фізичні і юридичні особи;
- д) немає правильної відповіді.

25. Учасники інформаційних правовідносин:

- а) виробники, споживачі, поширювачі та зберігачі інформації;
- б) виробники, споживачі та зберігачі інформації;
- в) виробники та споживачі інформації;
- г) поширювачі та зберігачі інформації;
- д) немає правильної відповіді.

26. Суб'єкти інформаційних відносин, пов'язаних з функціонуванням інтернет:

- а) інформаційні посередники (провайдери) та споживачі;
- б) інформаційні посередники (провайдери), споживачі та власники Інтернет-ресурсів;
- в) інформаційні посередники (провайдери) та власники Інтернет-ресурсів;
- г) хакери;
- д) немає правильної відповіді.

27. Право власності на інформацію має такі підстави:

- а) створення інформації своїми силами і за свій рахунок .
- б) створення інформації своїми силами і за свій рахунок; договір на створення інформації;
- в) договір на створення інформації; договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.
- г) договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.
- д) створення інформації своїми силами і за свій рахунок; договір на створення інформації; договір, що містить умови переходу права власності на інформацію до іншої особи.

28. Основні способи захисту інформації:

- а) організаційно-технічні;
- б) технічні, програмні, криптографічні та правові;
- в) організаційно-управлінські;
- г) технічні, програмні та криптографічні;
- д) немає правильної відповіді.

29. Під безпосередньо інформаційними правовідносинами треба розуміти відносини, що:

- а) виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї, а також її обігу та захисту.

- б) виникають з приводу створення інформації;
- в) виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї;
- г) виникають з приводу створення інформації, її обігу та захисту.
- д) немає правильної відповіді.

30. Відносно-визначені інформаційні правовідносини – це:

- а) частина інших правових відносин (цивільних, адміністративних, тощо), умовно відокремлених від однорідних, які реалізуються з приводу неінформаційних об'єктів, що впливає на обіг певної інформації;
- б) правовідносини, які реалізуються з приводу неінформаційних об'єктів, що впливає на обіг певної інформації;
- в) правовідносини, які виникають з приводу створення інформації, визначення права власності на неї;
- г) правовідносини, які виникають з приводу створення інформації, її обігу та захисту;
- д) немає правильної відповіді.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Васильчак С.В., Ганич І.М. Захист комерційної таємниці в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2011. № 2. С. 321-328.
2. Гордієнко С.Г. Конфіденційна інформація та «таємниці»: їх співвідношення. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 4. С. 233-238.
3. Єсімов С.С. Банківська таємниця в країнах ЄС та адаптація національного законодавства у контексті інформаційного права. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/32927/1/08-48-55.pdf>
4. Кардаш А.В. Інформація про особу та персональні дані: окремі аспекти співвідношення. *Форум права*. 2017. № 4. С. 87-92.
5. Козак В. Захист персональних даних та правила приватності при дослідженнях в Інтернет. URL: <http://uam.in.ua/upload/medialibrary/de7/de7199d7eeaf41d8582cbff76d2f4368.pdf>
6. Максимова С. Міжнародно-правове регулювання інформаційних відносин. *Юридичний журнал*. 2012. № 1. С. 67-85.
7. Марущак А. І. Інформаційне право України: підручник. Київ: Дакор, 2011. 451 с.
8. Мезенцева Н.Б. До питання нормативно-правового регулювання взаємовідносин у кіберпросторі в контексті підтримання безпеки України в інформаційній сфері. *Наука і оборона*. 2012. № 1. С. 29-33.
9. Нечипорук Ю. Суб'єктний та об'єктний склад інформаційних правовідносин. *Юридична Україна*. 2012. № 6. С. 39-44.
10. Оніщенко Н. Проблеми протидії правопорушенням в інформаційній

сфері: реалії та перспективи. *Віче*. 2012. № 11. С. 33-36.

11. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 663 с.

12. Про державну таємницю: Закон України від 05.08.2018 № 3855-12. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93.

13. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.

14. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 06.07.2018 № z0902-05. *Офіційний вісник України*. 2005. № 34. Ст. 2089.

15. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 03.03.2016 № 236/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 36. Ст. 164.

16. Про захист персональних даних: Закон України від 30.01.2018 № 2297-17. *Голос України*. 2010. № 172.

17. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.

18. Світличний О. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності та міжгалузевий інститут в системі права та законодавства України. *Публічне право*. 2014. № 1 (13). С. 188-194.

19. Семенюк О. Порядок віднесення інформації до державної таємниці: порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства, шляхи удосконалення цієї процедури. *Юридична Україна*. 2016. № 3-4. С. 58-64.

20. Сирота А.І. Банківська таємниця як правова категорія. *Теорія фінансового права*. 2013. № 1 (13). С. 11-13.

21. Цимбалюк В.С., Гавловський В.Д., Гриценко В.В. Основи інформаційного права України: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 414 с.

ТЕМА 8. ЮРИДИЧНІ ДЕЛІКТИ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН

Підготувати презентації:

1. Державна охорона інформаційних відносин від правопорушень.
2. Поняття делікту в інформаційних відносинах.
3. Основні положення юридичної деліктології щодо інформаційних правовідносин.
4. Юридичні делікти: поняття та структура.
5. Об'єкти і предмети юридичних деліктів в інформаційних правовідносинах.
6. Проблеми багатооб'єктності в юридичній деліктології у сфері інформаційних відносин.

Скласти схеми:

- ✓ Відповідальність за розголошення лікарської таємниці.
- ✓ Відповідальність за розголошення лікарської таємниці.
- ✓ Відповідальність за розголошення таємниці усиновлення (удочеріння).
- ✓ Відповідальність за розголошення державної таємниці.

Тематика рефератів:

- *«Положення про не конкуренцію та його чинність за законодавством України».*
- *«Юридичні механізми захисту новацій, ноу-хау, комерційних таємниць компаній».*
- *«Укладення з працівниками компанії договір про неконкуренцію».*
- *«Конфіденційність та способи захисту комерційної таємниці»*
«Доведення розголошення конфіденційної інформації»

Вирішіть тестові завдання:

1. Комплексна галузь права, щодо відносин в інформаційній сфері суспільства це:

- а) Інформаційне право;
- б) Цивільне право;
- в) Адміністративне право;
- г) Кримінальне право;
- д) ІТ-право.

2. Інформаційне право в суб'єктивному значенні це:

- а) це врегульований нормативними актами комплекс суспільних відно-

син, об'єктом яких є інформація;

б) це комплекс прав і обов'язків суб'єктів суспільних відносин щодо інформації

в) це відносно автономна інституція правової науки щодо дослідження проблем суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;

г) це комплекс знань, що подаються для вивчення теорії і практики регулювання суспільних відносин, об'єктом яких є інформація;

д) це врегульований нормативними актами комплекс суспільних відносин, суб'єктом яких є інформація.

3. Об'єктом правового регулювання в інформаційному праві є:

а) суспільні інформаційні відносини;

б) інформаційні відносини;

в) суспільні відносини;

г) суспільні правовідносини;

д) суспільні дії.

4. Предмет інформаційного права це:

а) інформаційна діяльність;

б) інформаційні технології;

в) інформація і інформаційні відносини;

г) інформаційний процес;

д) інформаційні дії.

5. Системне комплексне застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, трудового та кримінального права та застосування методів приватно-правового регулювання це:

а) методи правового регулювання в галузі інформації;

б) джерела інформаційного права;

в) предмет інформаційного права;

г) система інформаційного права;

д) суб'єкти інформаційного права.

6. Провідним методом інформаційного права є:

а) спеціальний метод;

б) загальнонауковий метод;

в) метод комплексного застосування методів конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального, трудового права;

г) пізнавальний метод;

д) метод монографічного дослідження.

7. Основні початкові положення, ідеї що визначають суть і зміст галузі інформаційного права це:

а) принципи інформаційного права;

- б) предмет інформаційного права;
- в) методологія інформаційного права;
- г) методи інформаційного права;
- д) об'єкти інформаційного права.

8. Всі принципи інформаційного права поділяються на:

- а) загальноправові і особливі;
- б) загальні і особливі;
- в) загальні і спеціальні;
- г) загальноправові і спеціальні;
- д) верховенства права та законності.

9. Що слід віднести до загальних принципів інформаційного права:

- а) свобода доступу до інформації, вільний вираз думок і переконань, забезпечення інформаційної безпеки;
- б) принцип рівності громадян перед законом, захист авторських прав;
- в) принцип недопущення цензури;
- г) принцип ліцензування телерадіомовної діяльності;
- д) принцип рівності перед законом.

10. Що слід віднести до спеціальних принципів інформаційного права:

- а) принцип захисту авторських і суміжних прав;
- б) принцип віддзеркалення інтересів всіх верств і категорій радіослухачів та телеглядачів;
- в) принцип єдиного глобального характеру мережі, принцип точного дотримання правил користування мережою;
- г) принцип пріоритету повідомлень інформації;
- д) принцип невідворотності покарання.

11. Сукупність законів та інших нормативно - правових актів, за допомогою яких держава встановлює, змінює чи припиняє дію інформаційно – правових норм це:

- а) джерело інформаційного права;
- б) система інформаційного права;
- в) предмет інформаційного права;
- г) методологія інформаційного права;
- д) наука інформаційного права.

12. Система джерел інформаційного права представлена:

- а) рішеннями міжнародних організацій;
- б) міжнародним договором і національними актами права;
- в) національним законодавством і актами міжнародного права;
- г) рішеннями міжнародних судів;

д) постановами пленумів обласних судів.

13. Одним із принципів інформаційних відносин є:

- а) забезпечення надходження даних;
- б) законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації;
- в) застосування статистичних методів систематизації та обробки інформації;
- г) забезпечення порівнянності даних у часі і просторі;
- д) інформаційна експертиза.

14. Інформаційна діяльність – це:

- а) процес забезпечення обігу інформації;
- б) сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб держави;
- в) сукупність дій, спрямованих на забезпечення функціонування інформаційної сфери;
- г) процес забезпечення інформаційної безпеки;
- д) немає правильної відповіді.

15. Напрямами інформаційної діяльності є:

- а) політичні, економічні, екологічні, науково-технічні;
- б) політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні, науково-технічні, міжнародні;
- в) політичні, економічні, соціальні, екологічні, науково-технічні;
- г) політичні, економічні, екологічні;
- д) немає правильної відповіді.

16. Визначте основні види інформаційної діяльності:

- а) одержання, поширення, збереження інформації;
- б) одержання, використання, збереження інформації;
- в) одержання, використання, поширення, збереження інформації;
- г) одержання та захист інформації;
- д) немає правильної відповіді.

17. Збирання інформації – це:

- а). набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- б) набуття інформації громадянами, юридичною особою або державою;
- в) набуття, придбання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою;

д) придбання документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичною особою або державою.

18. Зберігання інформації – це:

- а) забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв;
- б) забезпечення належного стану інформації;
- в) забезпечення її матеріальних носіїв;
- г) накопичення інформації;
- д) придбання інформації.

19. Використання інформації це:

- а) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави;
- б) задоволення інформаційних потреб юридичних осіб і держави;
- в) задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб;
- г) задоволення інформаційних потреб громадян;
- д) немає правильної відповіді.

20. Поширення інформації – це:

- а) розповсюдження, обнародування, реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- б) реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- в) розповсюдження у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації;
- г) обнародування у встановленому законом порядку публічно оголошеної інформації;
- д) немає правильної відповіді.

21. Що є об'єктом досліджень інформаційного права:

- а) суспільні відносини у сфері інформації;
- б) право;
- в) інформація;
- г) інформаційні правопорушення;
- д) закон.

22. Визначте предмет досліджень інформаційного права як міжгалузевий комплексної дисципліни.

- а) інформаційні правовідносини;
- б) право;
- в) інформація;
- г) суспільні відносини;
- д) закон.

23. Які галузі права впливають на розвиток інформаційного права:

- а) конституційне право;
- б) земельне право;
- в) житлове право;
- г) митне право;
- д) кримінальне право.

24. Вкажіть міжгалузеві комплексні інститути права з якими переплітається інформаційне право:

- а) речові права на чуже майно;
- б) зобов'язальне право та його основні положення;
- в) право власності та його складові: інтелектуальне право, патентне право на інтелектуальну і промислову власність, авторське право;
- г) спадкове право та загальні положення про спадкове право;
- д) кримінальне законодавство.

25. Визначить функції інформаційного права:

- а) ахисна;
- б) пізнавальна;
- в) оцінювальна;
- г) правового регулювання;
- д) евристична.

26. Інформаційне право виникло на стику:

- а) психології і права;
- б) філософії і права;
- в) інформатики і права;
- г) соціології і права;
- д) інформації і права.

27. Визначить поняття: будь – які відомості, данні, знання, таємниці тощо це:

- а) інформація;
- б) інформаційне право;
- в) інформаційна діяльність;
- г) таємна інформація;
- д) державна таємниця.

28. Визначить поняття: сукупність нормативно – правових актів, в яких закріплено інформаційне право це:

- а) інформаційне законодавство;
- б) адміністративне законодавство;
- в) конституційне законодавство;

- г) кримінальне законодавство;
- д) господарське законодавство.

29. Який закон України не регулює інформаційні правовідносини:

- а) Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
- б) Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
- в) Закон України «Про інформацію»;
- г) Закон України «Про захист персональних даних»;
- д) Закон України «Про Президента України».

30. В якому році було прийнято Закон України «Про інформацію»:

- а) 02 жовтня 1992 року;
- б) 25 березня 1992 року;
- в) 14 червня 1992 року;
- г) 02 жовтня 1993 року;
- д) 02 січня 2015 року.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 02.08.2018 № 80731-10. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст 1122.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
4. Ляш А.О. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. 2013. № 1(7). URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n1/13laovdr.pdf>
5. Осауленко О.А. Кримінальні процесуальні гарантії нерозголошення відомостей досудового розслідування. *Юридична наука*. 2015. № 7. С. 185-193.
6. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.
7. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 3495-IV.
8. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
9. Семенюк О. Кримінальна відповідальність за розголошення державної таємниці та втрату документів, що містять таку інформацію. *Юридична Україна*. 2016. № 5-6. С. 35-44.
10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № № 40-44. Ст. 356.

ТЕМА 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ. ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ВІРТУАЛЬНОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Підготувати презентації:

1. Законодавство України про телекомунікації, державне регулювання у сфері телекомунікацій.
2. Правове регулювання використання радіочастот.
3. Нормативне регулювання ринку телекомунікацій в Україні.
4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.
5. Поняття системи електронного документообігу.
6. Поняття та ознаки електронних документів.
7. Суб'єкти електронного документообігу.
8. Основні принципи електронного документообігу.
9. Електронний цифровий підпис.
10. Основні поняття і принципи, пов'язані з функціонуванням Інтернет, визначені національним законодавством.
11. Суб'єкти і об'єкти правовідносин, які виникають щодо функціонування Інтернет.
12. Правові основи адміністрування домену «UA».

Скласти схеми:

- ✓ Суб'єкти електронного документообігу
- ✓ Телекомунікаційні послуги.
- ✓ Права споживачів телекомунікаційних послуг.
- ✓ Обов'язки споживачів телекомунікаційних послуг.

Тематика рефератів:

- *«Сучасний стан виконання Україною міжнародних зобов'язань із захисту персональних даних».*
- *«Етапи становлення міжнародно-правового закріплення захисту персональних даних».*
- *«Стандарти захисту персональних даних».*
- *«Недоліки вітчизняного законодавства у сфері захисту персональних даних».*
- *«Аналіз Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС «Про захист осіб у зв'язку з обробкою персональних даних та вільним обігом цих даних».*

Вирішіть тестові завдання:

1. Закон України «Про інформацію» регулює:

- а) відносини, пов'язанні із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина;
- б) порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень;
- в) відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації;
- г) загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації;
- д) права на втручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

2. Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», яка інформація має відкритий доступ:

- а) будь яка інформація, крім тієї що віднесена Законом до інформації з обмеженим доступом;
- б) службова інформація;
- в) таємна інформація;
- г) конфіденційна інформація;
- д) державна таємниця.

3. Порушення законодавства про інформацію тягне за собою:

- а) застосування до особи позбавлення волі на певний строк;
- б) застосування до особи обмеження волі на певний строк;
- в) застосування до особи дисциплінарної відповідальності;
- г) застосування до особи примусу;
- д) застосування до особи господарської відповідальності.

4. Коли було прийнято Закон України «Про Національну програму інформатизації»:

- а) 04 лютого 1998 року;
- б) 04 лютого 2012 року;
- в) 02 грудня 2012 року;
- г) 02 грудня 1998 року;
- д) 02 січня 1999 року.

5. Вкажіть на що спрямована Національна програма інформатизації:

- а) на вирішення завдань щодо гарантування інформаційної безпеки держави;
- б) на забезпечення конституційних прав людини і громадянина на віль-

не збирання, зберігання, використання та поширення інформації, свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань;

в) на реалізацію державної політики та пріоритетних напрямів створення сучасної інформаційної інфраструктури України;

г) на створення у найкоротший термін належних економічних, правових, технічних та інших умов для забезпечення широкого доступу до Інтернету.

д) на запобігання поширення інформації, розповсюдження якої заборонено законодавством.

6. *«Інформатизація» відповідно до Закону України «Про концепцію Національної програми інформатизації» це:*

а) це сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально – економічних, науково – технічних, виробничих процесів, що спрямовані інформаційних потреб;

б) це дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами;

в) це документована інформація, яка підготовлена і призначена для задоволення потреб користувача;

г) це сукупність документів у інформаційних системах;

д) це об'єкти які забезпечують споживачів інформаційними продуктами.

7. *Першим національним нормативно правовим документом, який стосувався безпосередньо питань Інтернету був:*

а) Закон України « Про телекомунікації»;

б) Закон України « Про доступ до публічної інформації»;

в) Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;

г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;

д) Закон України «Про інформацію».

8. *Вкажіть в якому році було видано Указ Президента «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»:*

а) 31 липня 2000 року;

б) 31 червня 2000 року;

в) 31 серпня 2000 року;

г) 31 вересня 2000 року;

д) 31 жовтня 2000 року.

9. Дайте визначення поняттю «міжнародна інформація»:

а) це відомості про об'єкти та явища навколишньої дійсності, про їхні параметри, властивості та стан, які знижують ступень невизначеності та неповноти знання про ці об'єкти та явища;

б) це дані, що використовуються для отримання нових знань чи прийняття рішень;

в) це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища у міжнародному співтоваристві (міжнародному інформаційному просторі), зафіксовані на матеріальних носіях з реквізитами, які дозволяють ідентифікувати ці відомості;

г) це цілеспрямовані знання про об'єкти, представлені в різноманітних моделях;

д) це цілеспрямовані знання про суб'єкти, представлені в різноманітних моделях.

10. Вкажіть який національний нормативно правовий акт регулює положення міжнародної інформації діяльності:

А) Указ Президента « Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»;

Б) Закон України « Про доступ до публічної інформації»

В) Закон України « Про інформацію»;

Г) Закон України «Про суспільне телебачення і радіомовлення»;

Д) Закон України «Про звернення громадян».

11. Інформація – це:

а) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі;

б) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що мали або мають місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі;

в) документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що можуть мати місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі;

г) відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації, фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості;

д) публічні відомості про події та явища, що можуть мати місце у суспільстві, державі та навколишньому середовищі.

12. Ознаками інформації є:

- а) фізична невідчужуваність, двоєдність, тиражованість, організаційна форма, відокремленість, екземплярність;
- б) системність, селективність, субстанційна несамостійність, спадкоємність, невичерпність, масовість, трансформованість, універсальність, здатність до обмеження, якість;
- в) невичерпність, двоєдність, якість, обмеженість, спадкоємність, організаційна форма;
- г) якість, обмеженість, спадкоємність;
- д) спадкоємність, змістовність.

13. Інформаційне суспільство це:

- а) суспільство, в якому громадяни мають доступ до інформації завдяки комп'ютерній техніці;
- б) суспільство, в якому діяльність людей забезпечується за допомогою інформаційних технологій та технологій зв'язку;
- в) суспільство, в якому сфери життєдіяльності людства забезпечуються за допомогою інформаційних технологій;
- г) суспільство із стійкою адміністративно-командною системою;
- д) суспільство із ринковою системою.

14. Поняття «інформаційне суспільство» виражає:

- а) ідею нової фази в історичному розвитку передових країн;
- б) не прихід «постіндустріального» суспільства, а створення нового соціального зразка;
- в) результат «другої індустріальної революції», яка в основному ґрунтується на мікроелектронній технології;
- г) результат «третьої індустріальної революції», що створила соціально-економічні відносини нового типу, основу яких складатимуть нанотехнології.
- д) результат «першої індустріальної революції», яка в основному ґрунтується на мікроелектронній технології.

15. Вкажіть яку другу назву має локальна інформаційна цивілізація:

- а) глобальна;
- б) рівнева;
- в) регіональна;
- г) позитивна;
- д) негативна.

16. До позитивних здобутків сучасної інформаційної цивілізації можна віднести такі:

- а) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на

великих відстанях, у тому числі між континентами; зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах; об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки;

б) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами; об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки;

в) об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки; зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах;

г) зростання можливості швидко, у великому обсязі сприймати та обробляти, зберігати інформацію на компактних (малогабаритних) технічних засобах;

д) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами.

17. До негативних наслідків сучасної інформаційної цивілізації можна віднести такі:

а) зростання можливості швидкого перехоплення, витоку, перекручення, знищення інформації; використання технічних засобів і технологій інформації в антисоціальній діяльності.

б) зростання можливості швидкого перехоплення, витоку, перекручення, знищення інформації;

в) використання технічних засобів і технологій інформації в антисоціальній діяльності;

г) зростання можливості швидко здійснювати інформаційні зв'язки на великих відстанях, у тому числі між континентами;

д) об'єднання різних технологій комунікації: теле-, радіо- та обчислювальної техніки.

18. Серед локальних інформаційних цивілізацій сьогодні є найбільш розвинутою інформаційна цивілізація:

а) Африки;

б) США;

в) Латинської Америки;

г) країн Західної Європи;

д) Японії.

19. Інформатизація це:

а) процес, що використовує сукупність засобів і методів збирання, обробки і передачі даних (первинної інформації) для одержання інформації нової якості про стан об'єкта, процесу або явища (інформаційного продукту);

б) множина взаємопов'язаних організаційних, правових, науково-технічних та інших процесів, спрямованих на формування умов для задоволення потреб громадян і суспільства;

в) виробництво інформації для аналізу її людиною й прийняття на його основі рішення на виконання будь-якої дії;

г) динамічна система інформаційних взаємодій суб'єкта з зовнішнім світом, у процесі чого відбувається створення образу, втілення його в об'єкті, здійснення й перетворення опосередкованих психічним чином відносин суб'єкта в предметній діяльності;

д) реалізація прав, обов'язків через створення, застосування та розвиток комп'ютерних інформаційних систем, мереж, інформаційних ресурсів і технологій.

20. Основними напрямками інформатизації є:

а) розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації; Формування національної інфраструктури інформатизації;

б) формування національної інфраструктури інформатизації; інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;

в) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; Формування національної інфраструктури інформатизації;

г) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку; розроблення політики та організаційно-правове забезпечення інформатизації; формування національної інфраструктури інформатизації;

д) інформатизація усіх напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; Формування національної інфраструктури інформатизації.

21. У сфері соціального захисту головним завданням інформатизації є:

а) створення для управлінських і регіональних структур програмних систем та засобів обліку всіх рівнів, аналізу і моделювання зайнятості населення, запобігання масовому безробіттю та для широкого залучення населення до нових галузей матеріального виробництва та інших сфер;

б) створення єдиної структурованої інформаційної системи обліку стану здоров'я громадян України на основі автоматизованої реєстрації пацієнтів у лікувальних установах, збору даних профілактичних обстежень з метою подальшого використання в статистичних, аналітичних та експертних системах;

в) створення системи дистанційного консультування та діагностики на основі комп'ютерних мереж, що об'єднують великі лікувальні та наукові заклади;

г) організація державних і приватних центрів масового навчання населення нових спеціальностей з урахуванням вимог міжнародних стандартів для кадрового забезпечення усіх напрямів інформатизації як за рахунок інтенсифікації підготовки відповідних фахівців;

д) створення системи консультування на основі комп'ютерних мереж.

22. Інформатизацію умовно можна поділити на такі види:

а) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України; інформатизація процесів соціально-економічного розвитку; інформатизація пріоритетних галузей економіки;

б) інформатизація мовної сфери; інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності;

в) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; Інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності; інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України;

г) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони; інформатизація Збройних Сил України; інформатизація банківської діяльності;

д) інформатизація фінансової та грошової системи, державного фінансово-економічного контролю; інформатизація банківської діяльності; інформатизація соціальної сфери; інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів; інформатизація освіти; інформатизація наукової діяльності; інформатизація мовної сфери.

23. До якого виду інформатизації відноситься створення єдиної структурованої інформаційної системи обліку стану здоров'я громадян:

а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;

б) інформатизація банківської діяльності;

в) інформатизація соціальної сфери;

г) інформатизація освіти;

д) інформатизація правоохоронної системи.

24. До якого виду інформатизації відноситься створення системи розрахунків у реальному часі для виконання великих та термінових платежів:

а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;

б) інформатизація банківської діяльності;

в) інформатизація соціальної сфери;

г) інформатизація освіти;

д) інформатизація правоохоронної системи.

25. До якого виду інформатизації відноситься створення національної системи комп'ютерної лексикографії:

а) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;

- б) інформатизація соціальної сфери;
- в) інформатизація освіти;
- г) інформатизація мовної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

26. До якого виду інформатизації відноситься створення, впровадження і застосування у різних сферах їхньої діяльності у мирний та воєнний час сучасних методів, систем і засобів одержання, оброблення, зберігання, передавання та використання інформації?

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація Збройних Сил України;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація освіти;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

27. До якого виду інформатизації відноситься комплексне та збалансоване вирішення завдань соціально-економічного розвитку на сучасній інформаційно-аналітичній, системно-технічній базі за допомогою ситуаційних центрів забезпечення інформаційної підтримки функціонування державного сектору економіки:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація Збройних Сил України;
- в) інформатизація соціальної сфери;
- г) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

28. До якого виду інформатизації відносяться заходи, спрямовані на підвищення ефективності наукових досліджень, створення потужної системи науково-технічної інформації та її використання на різних етапах наукової діяльності за умови активізації всіх її форм:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

29. До якого виду інформатизації відноситься створення багатоцільової інформаційно-технологічної бази з використанням геоінформаційних технологій збирання, зберігання, аналізу всієї сукупності відомостей для моделювання і подальшого прогнозування екологічного стану територій:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;

- б) інформатизація процесів соціально-економічного розвитку;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

30. До якого виду інформатизації відноситься комплекс заходів, спрямованих на створення і розвиток інформаційно-аналітичних, обчислювальних та автоматизованих систем, центрів і мереж, які забезпечують роботу органів державної влади та органів місцевого самоврядування:

- а) інформатизація в галузі екології та використання природних ресурсів;
- б) інформатизація стратегічних напрямів розвитку державності, безпеки та оборони;
- в) інформатизація наукової діяльності;
- г) інформатизація соціальної сфери;
- д) інформатизація правоохоронної системи.

Перелік літератури до вивчення теми:

1. Мицишин В., Жежнич П. Система електронного документообігу як засіб організації роботи установи. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/14786/1/118_248-249_maket-ena-ntb%28099%29.pdf
2. Писаренко В.П. Порівняльний аналіз європейського законодавства в галузі електронного документообігу. *Публічне управління*. С. 28-33. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2011-4/doc/1/04.pdf>
3. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 3495-IV.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
5. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради*. 1993. № 1. Ст. 1.
6. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 № 852-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 276.
7. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.
8. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації: Закон України від 11.11.2014 № 1067/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 94. Ст. 3417.
9. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.
10. Пронь Н.О. Вимоги до електронних документів: міжнародна практика та досвід. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 1. С. 356-366.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Підготовка до семінарських занять допомагає глибше вивчити основні теми дисципліни «Інформаційне право», оволодіти вмінням самостійно працювати з Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами та спеціалізованою літературою.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- складання схем, таблиць з тем курсу «Інформаційне право»;
- підготовка наукових доповідей та рефератів з тем, зазначених в програмі курсу;
- складання процесуальних документів;
- робота як з нормативними актами внутрішнього законодавства, так і з міжнародними актами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та іншими міжнародними актами, а також тлумачення їх відповідно до конкретних обставин;
- доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової спеціалізованої літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Підготовка до семінарських занять передбачає вирішення ситуаційних задач з відповідної теми. Вирішення ситуаційних задач передбачає ретельне вивчення всіх питань семінарського заняття, ознайомлення з рекомендованою літературою, опрацювання та детальний аналіз нормативних джерел з відповідної теми.

Розглядаючи конкретне завдання, необхідно дослідити всі обставини казусу і чітко відповісти на поставлені після завдання питання. Відповіді мають носити розширений та обґрунтований характер, обов'язково із посиланням на норми того чи іншого нормативного акту, а також на монографічне або навчально-методичне джерело, яке використовувалося.

Складаючи схеми чи таблиці, необхідно ознайомитися зі всіма матеріалами відповідної теми, опрацювати нормативно-правові акти та іншу спеціалізовану літературу. Виклад матеріалу в схемах та таблицях повинен бути стислим, максимально інформованим. Текстову інформацію, що подано в схемах та таблицях, потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних чи стилістичних помилок. Схеми, таблиці мають бути подані на електронному носії та у роздрукованому вигляді. Усі схеми повинні бути підписані і обов'язково сформовані в окрему папку.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Однією з форм організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи є індивідуальна робота студентів.

Індивідуальна робота студентів з дисципліни «Інформаційне право» може включати:

- написання наукових статей та тез наукових доповідей;
- участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах, наукових засіданнях, науково-практичних семінарах, колоквиумах тощо;
- участь у роботі студентського наукового гуртка з конституційного права України;
- анотацію прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури;
- зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз конституційного законодавства України;
- розробка мультимедійних презентацій у вигляді спеціально підготовленого слайд-шоу, де матеріал подається у вигляді схем, діаграм, статистичних даних тощо;
- написання наукових доповідей, рефератів та їх презентація на семінарських заняттях.

Вибір видів індивідуальної роботи здійснюється студентом за власними інтересами та попереднім узгодженням з викладачем. Тематику та форму індивідуальної роботи студент отримує на початку навчального року і здає роботу у визначені строки. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює науковий керівник. Індивідуальна робота подається на кафедру для перевірки до початку екзаменаційної сесії.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Принципи і види контролю знань студентів з дисципліни «Інформаційне право»

Контроль знань є складовою багатогранного навчального процесу в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ і являє собою організацію зворотного зв'язку як засобу управління навчально-виховним процесом.

Показники контролю знань студентів – основа для судження про результаті навчання та для вирішення таких питань, як ступінь опанування навчальної програми, переведення на наступний курс.

Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремого студента, академічної групи, курсу, факультету в цілому, а також робота викладача.

За умови вірної організації контроль знань слугує і навчальним, виховним, організаційним, розвиваючим, методичним та іншим цілям.

Контроль знань ґрунтується на таких основних **принципах**:

- перевірка й оцінка знань студентів мають відображати рівень засвоєння знань та стимулювати студентів до досягнення нових успіхів;
- перевірка й оцінювання знань мають проводитися систематично, планово, у нерозривному зв'язку з усім процесом навчання; послідовно з поступовим ускладненням завдань, змісту й методики;
- перевірка й оцінювання знань здійснюються з урахуванням індивідуальних особливостей і особистих успіхів кожного окремого студента;
- диференціація оцінок має здійснюватися за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями;
- оцінка знань студента повинна відповідати істинній якості та кількості засвоєних знань, умінь і навичок.

Контроль знань з дисципліни «Інформаційне право», що викладається на кафедрі загальноправових дисциплін та адміністрування складається з двох блоків планових заходів:

- 1) модульний контроль знань студентів;
- 2) підсумковий контроль знань студентів.

Оцінювання модульного контролю студента

Модульний контроль знань студента є невід'ємною частиною всього навчального процесу й засобом виявлення ступеня засвоєння студентом програмного матеріалу. Модульний контроль роботи студента впродовж семестру має:

- допомагати студентові в організації його роботи;
- привчати студента до систематичного опрацювання матеріалу й підготовки до сприйняття наступних тем із програми дисципліни;
- виявити ступінь відповідальності студента та його ставлення до роботи, причини, що перешкоджають виконувати навчальну програму;
- стимулювати активність та інтерес студента у вивченні дисципліни;
- виявити обсяг, глибину та якість сприйняття студентом матеріалу, який вивчається;
- визначити прогалини в знаннях та способи їх усунення;
- виявити рівень опанування навичками самостійної роботи.

Оцінювання модульного контролю студента в семестрі проводиться за двома основними **напрямами (об'єктами контролю)**:

- 1) систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- 2) виконання завдань для самостійного опрацювання.

Підсумковий контроль знань студентів

Підсумковий контроль знань студентів охоплює результати оцінювання модульного контролю та екзамен. **Метою підсумкового контролю** знань є визначення дійсного рівня та змісту знань студентів з конкретної дисципліни за обсягом, якістю, глибиною та вмінням застосовувати одержані знання у практичній діяльності відповідно до моделі конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Підсумковий контроль знань з цієї дисципліни проводиться у формі екзамену. Питання до екзамену є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу під час побудови відповіді та вміння синтезувати отримані знання.

Питання до екзамену відбираються в межах програмних питань, що становлять зміст навчальної дисципліни. Програмні питання доводяться до студентів на початку навчального семестру.

Передумовою для успішного складання екзамену з дисципліни є поточна робота протягом семестру.

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «Інформаційне право»

1. Загальні положення

1.1. Положення про рейтингову систему оцінювання успішності навчання (далі – РСО), які встановлюють особливості рейтингу з кредитних модулів, методику його розрахунку та принципи використання, розробляється, обговорюється й ухвалюється до початку семестру, в якому вивчається дисципліна «Інформаційне право», на початку навчального року доводиться до студентів і протягом навчального року залишаються незмінними.

1.2. В основу РСО покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність студентів у процесі навчання.

Метою рейтингової системи оцінювання є:

- інтенсифікація навчального процесу та підвищення якості підготовки фахівців;
- підвищення мотивації студентів до активного, свідомого навчання, систематичної самостійної роботи протягом семестру та відповідальності за результати навчальної діяльності;
- встановлення постійного зворотного зв'язку з кожним студентом та своєчасне коригування його навчальної діяльності;
- забезпечення змагальності та здорової конкуренції в навчанні;
- підвищення об'єктивності оцінювання рівня підготовки студентів;
- зменшення психологічних, емоційних і фізичних перевантажень у період екзаменаційних сесій.

1.3. Положення про РСО є додатком до робочої навчальної програми дисципліни «Інформаційне право».

1.4. Основою для розробки РСО є розподіл аудиторного часу на певні види навчальних занять, які заплановані в робочих навчальних планах, модульні контролі, індивідуальні завдання тощо.

2. Система оцінювання

2.1. У Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ встановлюється єдина максимальна сума балів – **100 балів**. Тобто, це максимально можлива сума балів за всі види робіт з даного модуля: семінарські, практичні та інші заняття; контрольні роботи; самостійне вивчення першоджерел, тем і розділів; робота за індивідуальним планом; колоквіуми, написання тез тощо.

2.2. Оцінка всіх модульних завдань визначається на основі розроблених кафедрою загальноправових дисциплін критеріїв. Складова модульного контролю має бути не більше 40 балів.

2.3. Встановлюються максимальні суми балів за виконання: завдань, ви-

конаних у рамках аудиторних занять, – 30 балів, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань – 30 балів, завдань, винесених на модульний контроль, – 40 балів.

2.4. Студентам, які повністю виконали навчальний план, позитивно атестовані з дисципліни «Інформаційне право» за результатами модульних контролів (отримали 60 балів і вище) на останньому тижні теоретичного навчання за їх згодою в заліково-екзаменаційній відомості проставляється рейтинговий бал і відповідна оцінка за 4-х бальною шкалою.

2.5. За бажанням студент може скласти підсумковий екзамен з метою підвищення оцінки, отриманої за результатами модульних контролів. Складова екзаменаційного контролю має бути не більше 40 балів.

2.6. Викладач зобов'язаний розробити конкретний перелік робіт, які зобов'язаний виконати студент, та критерії їх оцінки (чіткі критерії оцінювання модулів, самостійної роботи, індивідуального завдання, контрольної роботи і т.п.) та довести їх до відома студентів на початку вивчення дисципліни «Інформаційне право».

2.7. Під час контролю систематичності та активності роботи студентів оцінці можуть підлягати: відвідування семінарських і практичних занять, активність та рівень знань при обговоренні питань семінарів, результати виконання лабораторних робіт, проведення розрахунків, завдання для самостійного вивчення, підготовка рефератів та їх презентація, участь у студентських конференціях, гуртках, наукових конкурсах та олімпіадах, інші форми робіт.

2.8. Кафедра загальноправових дисциплін і викладачі можуть встановлювати заохочувальні бали за активну участь в обговоренні навчального матеріалу, творче виконання завдань, за додаткову індивідуальну роботу, яка сприяє поглибленому вивченню курсу «Інформаційне право» (написання і захист реферату, огляд літератури, участь у науковій роботі, публікації статей, олімпіадах, конференціях, виставках, заявках на винаходи тощо), а також вилучати бали за пропуски занять, несвоєчасне виконання завдань тощо. Слід однак мати на увазі, що під час додаткового нарахування балів їх загальна сума не повинна перевищувати максимально допустиме значення.

3. Переведення значення рейтингових оцінок з кредитного модуля в ECTS та традиційні оцінки

3.1. Встановлюється порядок перерахунку рейтингових показників 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну бальну шкалу та європейську шкалу ECTS:

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчально-го закладу
A	Відмінно	90–100
BC	Добре	75–89
DE	Задовільно	60–74
FX	незадовільно з можливістю повторного складання	35–59
F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1–34

FX означає: «незадовільно» – необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання;

F означає: «незадовільно» – необхідна значна подальша робота.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
(ЕКЗАМЕНУ)
З КУРСУ «Інформаційне право»**

Залік є остаточною формою контролю з навчальної дисципліни «Інформаційне право», засобом виявлення і оцінки результатів навчального процесу.

Мета заліку полягає у завершенні курсу вивчення «Інформаційне право», оцінити рівень отриманих студентами знань.

Критерії оцінювання:

«Відмінно» – якщо студент глибоко у повному обсязі засвоїв програмний матеріал; вичерпно та послідовно, грамотно й логічно його висловлює; вільно володіє понятійним апаратом з навчальної дисципліни; виявляє вміння самостійно узагальнювати та висловлювати матеріал, не допускаючи помилок.

«Добре» – якщо студент твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті висловлює його, не допускає важливих неточностей у відповіді на запитання; має незначні зауваження під час надання відповідей.

«Задовільно» – якщо студент засвоїв основний матеріал, але не знає окремих подробиць, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу та вагається при виконанні завдань, не вміє обґрунтовувати власні судження та наводити власні приклади.

«Незадовільно» – якщо студент не знає більшої частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, з великими труднощами відповідає на питання, не володіє понятійним апаратом з курсу.

Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття інформаційного права як галузі права.
2. Концептуальні підходи до формування змісту інформаційного права.
3. Предмет і методи інформаційного права.
4. Принципи інформаційного права.
5. Джерела інформаційного права.
6. Система інформаційного права.
7. Місце інформаційного права в юридичній науці. Міжгалузевий зв'язок інформаційного права.
8. Структура науки і навчальної дисципліни "Інформаційне право".
9. Інформаційне суспільство та інформаційна цивілізація: поняття, позитивні і негативні сторони.
10. Поняття та сутність інформатизації.
11. Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні.
12. Інформаційна політика на сучасному етапі.
13. Інформаційна безпека: поняття, види.
14. Поняття інформаційної культури. Основи інформаційної культури юриста.
15. Поняття інформаційних правовідносин та їхній зміст.
16. Предмет і об'єкти інформаційних правовідносин
17. Поняття, правові ознаки та види інформації.
18. Правовий статус інформації як об'єкта цивільних прав.
19. Інформація як об'єкт права власності
20. Зміст суб'єктивного права на інформацію.
21. Суб'єкти інформаційних правовідносин.
22. Класифікація інформаційних правовідносин.
23. Поняття інформаційної діяльності.
24. Основні напрями інформаційної діяльності.
25. Види інформаційної діяльності
26. Інформаційна діяльність органів державної влади.
27. Висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні.
28. Друковані ЗМІ (преса) в Україні: правовий статус, державна реєстрація.
29. Державна підтримка та соціальний захист журналістів.
30. Інформаційні агентства: поняття, особливості створення та реєстрації, створення й поширення їхньої продукції.
31. Бібліотечна діяльність в Україні: загальні засади, бібліотечна система, права та обов'язки читачів.
32. Архівна діяльність в Україні: Національний архівний фонд та система архівних установ.

33. Видавнича справа в Україні: організація, суб'єкти, об'єкти.
34. Державна реєстрація суб'єктів видавничої справи.
35. Правове регулювання державної статистики в Україні
36. Електронний документ та електронний документообіг: поняття, правовий статус та організація.
37. Електронне урядування та електронний уряд: поняття, принципи.
38. Телекомунікації та телекомунікаційні послуги: поняття, призначення, державне управління та державне регулювання у сфері телекомунікацій.
39. Права та обов'язки споживачів, операторів та провайдерів телекомунікаційних послуг.
40. Особливості розвитку національної складової глобальної мережі Інтернет.
41. Поняття та види інформації з обмеженим доступом
42. Правовий статус та зміст інформації з обмеженим доступом про особу. Захист персональних даних
43. Захист конфіденційної інформації, що є власністю держави (службової інформації)
44. Державна таємниця в Україні: поняття та ознаки.
45. Інформація, що може бути віднесена до державної таємниці
46. Охорона державної таємниці та повноваження органів, що її забезпечують.
47. Поняття допуску та доступу до державної таємниці.
48. Правові основи захисту комерційної таємниці.
49. Поняття та зміст банківської таємниці.
50. Поняття та види правопорушень в інформаційній сфері.
51. Цивільні правопорушення в інформаційній сфері.
52. Дисциплінарна відповідальність у сфері інформаційних правовідносин
53. Адміністративна відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері.
54. Кримінальна відповідальність за злочини в інформаційній сфері.
55. Санкції інформаційного права, що містяться в окремих актах законодавства України

ВІДПОВІДІ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

ТЕМА 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО: ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД ТА МІСЦЕ В СИСТЕМІ ПРАВА УКРАЇНИ.

1) а; 2) а; 3) б; 4) а; 5) а; 6) в; 7) а; 8) г; 9) а; 10) в; 11) а; 12) в; 13) а; 14) в; 15) а; 16) а; 17) а; 18) г; 19) б; 20) а; 21) в; 22) а; 23) а; 24) в; 25) а; 26) в; 27) а; 28) а; 29) в; 30) а.

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНФОРМАЦІЙНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ

1) г; 2) г; 3) в; 4) а; 5) д; 6) д; 7) д; 8) а; 9) б; 10) а; 11) б; 12) г; 13) а; 14) д; 15) д; 16) в; 17) а; 18) в; 19) г; 20) а; 21) а; 22) а; 23) а; 24) в; 25) а; 26) а; 27) д; 28) в; 29) а; 30) д.

ТЕМА 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ, ВИДИ

1) а; 2) в; 3) б; 4) б; 5) а; 6) г; 7) г; 8) а; 9) г; 10) б; 11) б; 12) г; 13) в; 14) а; 15) а; 16) г; 17) д; 18) б; 19) а; 20) а; 21) д; 22) в; 23) а; 24) б; 25) а; 26) б; 27) в; 28) в; 29) в; 30) б.

ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

1) а; 2) г; 3) б; 4) а; 5) в; 6) г; 7) а; 8) б; 9) в; 10) а; 11) в; 12) б; 13) а; 14) г; 15) в; 16) г; 17) а; 18) в; 19) г; 20) б; 21) а; 22) б; 23) а; 24) в; 25) г; 26) г; 27) а; 28) а; 29) а; 30) г.

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДРУКОВАНИХ ЗМІ, ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ, ВИДАВНИЧОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ Й ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ

1) д; 2) а; 3) б; 4) в; 5) д; 6) а; 7) б; 8) в; 9) г; 10) д; 11) а; 12) б; 13) в; 14) г; 15) д; 16) а; 17) б; 18) в; 19) г; 20) д; 21) а; 22) б; 23) в; 24) г; 25) д; 26) а; 27) б; 28) в; 29) г; 30) а.

ТЕМА 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, РАДІОМОВЛЕННЯ, КІНЕМАТОГРАФІЇ ТА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

1) д; 2) б; 3) а; 4) д; 5) а; 6) а; 7) в; 8) б; 9) а; 10) в; 11) а; 12) г; 13) б; 14) а; 15) а; 16) в; 17) б; 18) д; 19) а; 20) а; 21) д; 22) в; 23) а; 24) б; 25) а; 26) б; 27) в; 28) в; 29) в; 30) б.

ТЕМА 7. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ: КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ (ПЕРСОНАЛЬНІ ДАНІ) ПРО ОСОБУ; ПРОФЕСІЙНА ТА СЛУЖБОВА ТАЄМНИЦЯ; ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ; БАНКІВСЬКА ТА КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ

1) б; 2) а; 3) г; 4) д; 5) в; 6) в; 7) г; 8) а; 9) г; 10) г; 11) г; 12) в; 13) г; 14) в; 15) а; 16) а; 17) г; 18) д; 19) б; 20) а; 21) а; 22) б; 23) в; 24) б; 25) а; 26) д; 27) д; 28) в; 29) б; 30) г.

ТЕМА 8. ЮРИДИЧНІ ДЕЛІКТИ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН

1) а; 2) а; 3) в; 4) а; 5) б; 6) а; 7) в; 8) б; 9) а; 10) в; 11) а; 12) г; 13) б; 14) а; 15) а; 16) в; 17) б; 18) д; 19) а; 20) а; 21) д; 22) в; 23) а; 24) б; 25) а; 26) б; 27) в; 28) в; 29) в; 30) б.

ТЕМА 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБИГУ В УКРАЇНІ. ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ВІРТУАЛЬНОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1) б; 2) а; 3) б; 4) в; 5) в; 6) в; 7) б; 8) а; 9) г; 10) а; 11) б; 12) в; 13) в; 14) г; 15) а; 16) а; 17) б; 18) б; 19) д; 20) а; 21) б; 22) б; 23) б; 24) г; 25) в; 26) д; 27) в; 28) а; 29) г; 30) г.

Навчальне видання

**Голобутовський Роман Зіновійович
Тарасенко Юлія Миколаївна**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

**Методичні рекомендації для підготовки
до самостійної та індивідуальної роботи**

Редактор, оригінал-макет, дизайн –
А.В. Самотуга

Підп. до друку 21.08.2018. Формат 60x84/16. Друк – RISO.
Гарнітура – Times. Ум.-друк. арк. 6,25. Обл.-вид. арк. 6,00. Тираж – 50 прим.

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, т. (056) 370-96-59
Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 6054 від 28.02.2018